

Bréfa- og málasafn 1949

Bjarni Benediktsson – Stjórnsmálaráðherra – Utanríkisráðherra – Bréf – Árelíus Níelsson - Árni Jónsson - Björn Theodórsson - Eddy Vellington - Francis Keally - Gísli Halldórsson - Guðmundur Gíslason - Gunnar Bjarnason - Gunnar Jóhannesson - Gunnel og Lewis Gluck - Helgi Valtýsson - Henri Voillery - Jón Krabbe - Jón Stefánsson - Lúðvík Guðmundsson - Páll Kolka - Pétur Björnsson - Ragnar Lundberg - Sigurður Halldórsson - Thorgeir Andersen Rysst - Vibi(e)ka og Gerald Shepherd - William C. Trimble - Templarahöll Reykjavíkur - Annie Leifs - Elías Bjarnason - Fritz Kjartansson - Geir Hallgrímsson - Gestur Jóhannesson - Gunnar Bjarnason - Halldór Pálsson - Hjörtur Kr. Benediktsson - Jón Sigurðsson - Jón Sveinsson - Páll Zóphaníasson - Pétur Ottesen - Valdimar Björnsson - Vox populi (undirskrift bréfsins) - 1949

Tekið af vef Borgarskjalasafnsins

bjarnibenediktsson.is

Einkaskjalasafn nr. 360
Stjórnsmálamaðurinn
Askja 2-13, Örk 3

©Borgarskjalasafn Reykjavíkur

Reykjavík 17.5.49.

Herra ráðherra,

Eg vil frakta yður fyrirvara, sem íg heildi yður flýtja í Þærkveld.

Margar ráður hef ég leitt og hevit fluttar, bæti erlendis og heilendis, en engar sín rökvisi og smekkvisi, lausa við Slagorð og skrautlegar umbúdir.

Eg ait yður um ágætlaða mann og spjóinanda, sem alltaf munu beytt fyrir því, er regnist sunnast og rettast.

Afrakid þótt þetta bref sé nafnlaus. Þáð er ekki sú neinum einum, heldur óllum sonnum Íslendingum.

Áðal yðar stendur þjóð, sem vildir yfirlit og freystir, og þér munu ekki fregdast henni.

Ror 18/8/49

Kari Bjarni Benediktsson,

Mi vari mjög vært
ef ad þú vildir vua seo göður ad
veita mér stutt viðtal þúar
ad vel & lendar á fyrri Þing.
Vildudu vua seo göður ad
láta hringja í Síma 1740
ðaa '3130?

Sendi þessar línuv af
þoi ad mið hefur ekki
ferist ad náð því í Síma.

Vinsamlegast
þúm einlegur
Erlendir

- 1) Glæsir do prestsfrí
Björng Halldórsdóttir 174 1826.
Glæsir 2
Einklu. árs 1826, en
lævener?
- 2) Glæsir giftast 1/6, 1826
Sígerbjörg Sigurðardóttir
og Kállðóttir Kristjánsdóttir
bundið Hallgilsstötum 26 ára.
Einklu. 1820 - 30. en
lævener?
- 3) Áth: Sígerður nobær
heimra i Bakkarseli
miðli 1820-30 og fái
lævener: Glæsir gönud og
lævener.
- 4) Glæsir er á finna
ritval prestar, sem vor
i gifti 1826? (Biskupsbíldi
Biskups. a ketta a/
vill gera um lævener. ath)

Reykjavík, July 19th, 1949.

My dear professor,

I thank you for your kind letter which I have recently received.

Certainly I remember you very well. I have even often wondered if I would ever meet you again or hear from you. Therefore I was very glad when I got your letter. I remember that you invited me to an oriental restaurant where we got some Japanese food. I also remember that you told me that people in your country literally believed that your emperor descended from the gods. That has enabled me to understand the extremely strong position your emperor has in your country. Although I understand that after the war he does not claim that kinship any more.

There have indeed happened tremendous things in the world since we were together in Berlin.

Little Iceland, which was former quite isolated, is now one of the highways of the world and therefore of much more importance than we indeed like, but we have to face the world as it is, not as we might want it to be.

The Icelandic people therefore have to understand that the dangers to peace also affect Iceland. It has been

a hard work to let people understand this plain fact, but most of them have done it.

The communists in Iceland, and they are rather strong here, of course, want this island to be unprepared and undefended, so their friends can use it as a stepping stone in their trial for world-conquest. We have to hope that the North-Atlantic treaty will become a bulwark against such a trial, but, as you know from your own experience in your own country, the common people of the world have little power to hinder the war-lords when they are intent on their game.

I am very glad to see from many reports in foreign newspapers, that democracy is gaining ground in Japan. We all hope, that the old lust for power is dead there and that the new plague, the communism, will not get too strong there. But I see in the newspapers that the communists are rather strong in some of your trade unions. That is the same problem we have to fight against in all parts of the world, whether the nation is strong or weak.

But I sincerely hope that your country will overcome all its difficulties, and I hope that in the future you will work closely together with the western democracies as you indeed did in former decades before your warlords got the people to do as they wanted.

It is not likely but just possible that we
may meet again somewhere in the world, in the meantime
I again thank you for your kind letter and I am very
glad that you remembered me and hope that I will hear
from you again.

Yours sincerely,

Reykjavík 12 jan. 1949

Herra utanríkis meðalriðherra!

Eg hefði allt yðrð ófæranding. Eg hefði
álf yfir af móttan náms til þess at ganga
þerri erinda, sem þi miðgangit. Þó eru jöldit
þið lengst af yðrð, at leita fyrir yðrð sín illa.²
Eg hefi læst innan af ófariðherra og hafi myndar
stíll þessarar fíðas, hin hefir fyrir löris sönd
gjaldleysr óttus, ið hoff og hin fær aldrei nýj, en
hut minn göður, at fáma landi og fjót fyrir mikinn
brautara, hvemig jöldit þi verid met í því?
Þí erum að greindar máður, at þí vildi eel
at alveldi fer að laugra og laugra viðenskjöt
og hækki ekki fyrir en yfir óljum. - Fafnuspant
vildi þi, at Bandaríkjunum es mikinn leiga
same um óttus fáma ólendinga, en þáin
er ekki same um hölmum óttus. Tafist þeim
rannas, aldrei fundist til mótgunar yfir fer,
at hin sýnum lýðraddir Bandaríkja þófti í þessum
fin lýðveldisum aldrei séð óttus í frið met
á selni á land óttar og það einnig sélegast
af öllu es það, at ekki hópus vor kallaðar ólendingar
þegur heiðrigus Kóreyskislinga og rannas
þeim quislinga illes lands, sem ganga aí
mála býr Höfðiþjófs lands: Um fremsur þjóldit
þið vila, at augun vland es til fyrir óttus
i stíli, næra met oftelegum virðisins addi tvis

á friðarsínum. Þó vilst þeir næra Bandaríkin
selji sem þá nærdum á almenningunum heiðar. Þó vilst
þeir að vera að byggð sín framtíð sín þjóðar yðas enki;
slikum tilgangum hefðum? Síðast þeir ekki fyrir
efdrift heumar í þeim hildarsíðum, hvers elur
ing - eða man dratt því undan ekendur meina
triggingarar af hæppi. - Engein meður gefur verið
sor blöndun af ofslaki að hann gái þetta ekki.
Ef man vrigræði heiðar, þá eigið þeir og formisk meina
flokks yðas, sér að því, því þat hafid er fóllist
með þeim einraðislegasta enkliði, að óndi sem fram
að fessa fótel hefir. Kommunið laðar bæði
völdi þess eroldandi; að það með þeim vistfjöld
leyðla að óndi þafitarað mólkum hins af sunnud-
hverf steffilausun graddbokum eða heimskemu
og fífundum. Eftirlit lits virð ykkur, i því að leiggja
helgustu eiga hvorvar þjóðar, fóltugjörð heumar,
til að skoda, i heimada að gerðum óspjóðar.

Ett kundi nei, þat eru fléttar en kommuðar eðar
sem dema yðas har að þessu dagana og þeir hafa
blönd dýrja fórmálumins og meðgjöldið islandinga
landamána mannaði fyrir afslætti yðar, íslan-
talandi miðum þjóðumins og þeir unnið yðar, og tóku
virð þá sem i himi með vandalað. Og eftir landi
hafa viltar hefur farið miðaldaum í þam angraindu
máli. - Minnði nei kommuði tollikunn heiðar
þeir með og hefur með því að leyfa heidslegan mal-
flutning, því, ef ekki er límtaður að eða þeir mið
þyrri spuma fjöllum, í aðeins fyrir afslæti þa
uheldar ekki límtað fyrir eftir að vist hafi
skilulansan Bandaríkjya að óndi, í hlöðum ykkar,
sinn að vísir hefir ekki vært tilgreinti meðaldaður og
grindur meina fóssbarar þjóðar. Þó hafi sýnt að
þeyðar ekki umgum sonum yðar og selgi þá til
villgar, hækkanstar framtíðar. Vox populi:

GUNNAR BJARNASON

KENNARI

RÁÐUNAUTUR BFL. ISL. I HROSSARÆKT

Hvanneyri 24/7, 1949.

Góði kunningi.

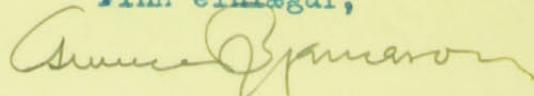
Mig langar til að senda þér nokkrar línur, þar sem ég býst ekki við að verða á ferðinni fyrst um sinn.

Í fyrsta lagi er það grein Hannesar Pálssonar um innflutninginn á dráttarvélunum, sem birtist í Tímanum nú nýverið. Hún er typisk fyrir munnlegan áróður Framsóknarmanna um flokk okkar, þ. e. að við hugsum yfirleitt ekki um annað en að tryggja heildsölunum nögan innflutning til að fita sig á kostnað almennings. Hann bendir á, að ef Síð-firmað hefði flutt inn alla traktorana, þá hefðu bændur getað fengið 30 fleiri fyrir sama gjaldeyri. Þetta er mjög eitraður áróður, þar sem margir þeirra biðu nú í eftirfæntingu og von um aðfá úrlausn. Þetta þarf að takast í gegn nú strax og það mjög rækilega. Ég held, að Allis Ch. dráttarvélarnar, sem Ræsir flytur inn séu jafn dýrar Ferguson eða jafn vel eitthvað ódýrari, ef svo er, þá má stilla dæminu upp þannig, að þeir hefðu átt að fá allan innflutninginn, en málid er þó ekki gott þannig, af því að svo stendur á, að bændur eru mjög skotnir í Ferguson, og meðal þeirra er vafalaust nokkur gremja yfir því, að ekki skyldu vera fluttir inn fleiri vélar af þeirri gerð, ~~þá~~. Að minnsta kosti er auðvelt að upp-agiterra slika gremju í garð okkar og samúð með bændaverzluninni. - Mér finnst þetta svarið við þessum lubbalega áróðri Hannesar sé að skyra nú ítarlega frá kröfu þinni í summar um að endurtaka allar pantanir, svo að bændur gætu valið milli tegunda af vélum, því að í því birtist einmitt frjálslyndi og afsannar áróðurinn um okkur og heildsaladekrið. Mér finnst þetta þurf að taka með mjög ákvæðum tökum og það nú starx. Framsóknarmönnum þykir þetta vera stórt tromp hjá Hannesi, og örín er mjög eitruð. Ég treysti þér til að taka á þessu sem allra fyrst og það með talsverðum þjósti.

Annað villði ég minnast á við þig. Ég var að lesa bók eftir Philip Gibbs. Hún heitir "Behind the curtain" (Útg. Hutchinson & Co, London). Þú hefur kankske lesið hana? Þetta er að visu skáldsaga, en þó held ég, að hún gæti orðið fyrirtaks áróðursrit hér gegn komnum, ef hún yrði vel þýdd, t. d. af Kristmanni Guðm., og vel auglýst og agiteruð, ekki beint sem áróðursrit, heldur sem góður litteratur. Ég er ekki mjög litterer, en að mínu viti er bókin ágæt. Hún virðist sönn og er spennandi, lýsir prýðilega áhrifum hins rúsneska terrors og líðan fólksins þar eystra. Við þurfum að nota allar tegundir af própaganda gegn árans kommúnismamanum, og veit ég að þér er þetta manna ljósast. Hitt er annað mál, að við verðum að fara að koma komnum alveg út úr uppeldismálakerfi okkar. Ég held bara að við gerum okkur ekki næga grein fyrir áhrifum þeirra í uppeldismálunum. Mér finnst flest allir unglingsar vera kommúnistar.

Villtu athuga þetta. Þú fyrirgefur svo rabbið.

Dinn einlægur,

GUNNAR BJARNASON
KENNARI
RÁÐUNAUTUR BFL. ISL. I HROSSAÐEKT

Afgr.

Hvanneyri

3. maí 1949.

Góði vinur.

Íg var að tala við Ólaf í dag um jeppa, en um leið benti ég honum á hugmynd, sem ég var að fá nýlega um þessi innflutningsmál varðandi vinnuvélar bænda. Hann var á fórum til útlanda og bað mig að láta Sigurð Bjarnason skrifa um þetta. Nú er það svo, að mér finnst vinur minn Sigurður ekki alltaf reagera fljótt eða vel (okkar á milli sagt), svo að ég ákvað að skrifa þér nokkrar líður um málið.

Framsókn og Sís hafa nú mikinn áróður um sveitirnar um það, að Sís fái ekki að flytja inn sín ágetu búnaðartaki vegna móttöðu Sjálfstæðisflokkins, sem alltaf sé að tryggja að braskararnir geti hagnast nágu vel á þessum nauðsynjatakjum bændanna. Tilfellið er nú, að mjög lítil munur er á þessum dráttarvélum, nöeins ef flutt eru inn öll vinnslutaki með hverri vél, en á því vill verða mikill misbrestur. Það þarf að skylda innflytjendurna til að flytja vinnsluvélarnar með dráttarvélunum. Ferguson sem Sís fíekk nýlega til landsins, og það vill láta alla bændur kaupa, er ágæt væl, en Allis Chalmers, Clarkhall og Massey Harris eru alveg eins óteki, svo áróður Sís um yfirburða ágeti Fergusons er bara verzlunaráróður, notabur í pólitísku skyni. En það þarf að mæta þeim með sniðugum helkrók. Sjálfstæðismenn flytja inn jeppana, og þess vegna letur Sís og Fransókn gera fremur lítið úr þeim, en hefja heimilisdráttarvélarnar til skyjanna. Nú liggur landið þannig, að um ðo það af þeim, sem þessi teki vilja kaupa vilja um fram allt fá jeppa tál heimilisnota, en hafa pantarð dráttarvél til vara. Svo er annað. Pantanir um vélar hjá innflytjendum segja mjög villandi frá þörfinni, af því að margir hafa til vonar og vara pantarð hjá flestum innflytjendum. Nú álit ég, að við Sjálfstæðism. eignum á þessum forsendum að gera þá kröfu til viðskiptamálaráðherra, að sendir verði þöntunarlistar til formanns hvers búnaðarfélags í landinu, og bændur veði látnir gera pantanir sínar að nýju. Búnaðarfélag Isl. geti annast þessa upplýsingasöfnun, og öllum ihnflytjendum þessara tekja yrði gefið kostur að að senda hverju félagi tilboð um vélar sínar. Hvert verð þeirra sé, hvaða teki fylgi þeim og svo frv. Síðan verði öllum þessum upplýsingum safnuð saman og innflutningnum hagað eftir þessu. Jeppi kostar lítið meira í gjaldeyri en dráttarvél, og sjálfsagt er og er í enda frjálsrar verzlunar að fara þessa leið. Láta bændur ráða og innflytjendurna keppa hvern við annan. Ef til vill getu þeir lekkað verðið, ef svona samkeppni yrði sett af stað. Sís myndi tryllast af þessu, en bændur stæðu með okkur og verða okkur pakklátir. Við þurum sem oftast að setja Sís og Fransókn í berlega andstöðu við málefni okkar sameiginleg vilja og hagsmunum bænda. Mér finnst þurfa að koma þessu af stað, þaði í ríkisstjórninni og í blaðinu. - Annars allt gott að fréttu. - Slúðrið um Keflavík er okkur erfidast og vestreina málstaðnum. Er ekki hegt að kveða það niður?

Vertu blesþeður

Bjarnar Benediktsson

ELÍAS BJARNASON

LAUFÁSVEGI 18 — REYKJAVÍK — ÍSLAND
PÓSTHÓLF 716 — SÍMI 4155

Trúnaðarmál.

REYKJAVÍK, 13. okt. 1949

Herra Bjarni Benediktsson, ráðherra.

Það mun hafa verið síðast liðið vor að til míni kom maður með beiðni um lítilsháttar fjárframlag til Sjálfstæðisflokkssins. Ég neitaði umsvifalaust slíkum stuðningi og gat þess jafnframt, að við næstu kosningar mundi ég hvorki greiða lista Sjálfstæðisflokkssins né lista nokkurs annars stjórmálafloksks atkvæði. Ekki dró ég heldur neinar dulur á að orsök þess að ég mundi nú - í fyrsta sinn á langri æfi - ekki kjósa með Sjálfstæðisflokknum, væru skrif Morgunblaðsins um afengismál, en á þessi skrif liti ég bannig, að þau ættu að túlka stefnu flokkssins í afengismálunum. Jafnframt óskaði ég að orð míni og undirtektir bærust óbrengluð til yðar.

Eini skugginn, sem lagst hefur á heimilishamingju okkar, stafar frá afengisósomanum.

Ég og fiðskylda míni höfum frá öndverðu haft megna andúð á kommunisma og állskonar þjóðnytingarbrölti. Þess vegna höfum við nú ákveðið að kjósa emi sem fyr með Sjálfstæðisflokknum, brátt fyrir óblandaða gremju yfir fyrri sifum og stefnu Morgunblaðsins í afengismálunum.

Líklega er óyiðeigandi að senda yður bessar línur. En þær eru sönn lysing a afstöðu minni - og areiðanlega fjölmargræ annarra manna - varðandi stefnu Sjálfstæðisflokkssins í afengismálunum, eins og hún kemur fram í aðal málgagni flokkssins. - Ég vildi að bér bærud gæfu til að beina stefnu flokks yðar inn á heillavænlega braut, fyrst og fremst í afengismálunum.

Með vinarhug og mikilli virðingu

Elias Bjarnason.

BÚNAÐARFÉLAG ÍSLANDS

NÁUTGRIPARÆKTIN

92.

Reykjavík 9 ágúst 1949

Hr. dómsmálaráðherra

Bjarni Benediktsson.

Arangurslaust hef jeg reynt að ná tali af þjer nú i hálfan mánuð, og því tek jeg það ráð að rita þjer nokkrar linur um þessi tvö mál sem ætlaði að ræða um við þig.

Jeg benti þjer einu sinni i vetur á dóm Guðbrandar Hliðars dýralæknis á Akureyri, og spurði hvor ekki mundi vera leið til þess að forseti náðaði hann um leið og hann yrði aftur settur inn i embætti sitt. Þetta vildir þú pá athuga. Að þetta ætlaði jeg nú að minna, og hef reynt nærri daglega síðan nokkru fyrir innsetningu forsetans að ná í þig til að minna á þetta, en þar sem það hefur mistekist geri jeg það hjer með.

Hitt var svo það að nú er tekinn skattur af þeim Islenskum rithöfundum sem rita eða leyfa að þýða eftir sig á erlendum máxum tungur af viðkomandi ríkum. Hins vegar er það ekki gert af rithöf undum annara þjóða, því alstaðar eru gagnhvæmir samningar um þetta milli landa nema með Island. Meðan Gunnar Gunnarsson og Kristmar voru erlendis búsettir voru þeir aldrei krafnið um skatt t.d. í Ameriku eða Þýskalandi þó bækur þeirra væru þýddar á tungur þeirra þjóða og gefnar þar út, og þeir þaðan fengu rithöfundalaun en eftir að þeir eru búsettir hjer verða þeir að greiða háan skatt af þeim rithöfundarlaunum sem þeir fá fyrir þýðingar eða útgáfu bóka sinna til þess lands sem bókin er gefin út í. Siðar verða þeir svo lika að greiða skatt af ritlaununum hjer, og orkar a.m.k. tvimælis hvort skatturinn sem þeir hafa þurft að greiða ytra er frádráttarbær. Mjög er tjáð að þessu muni mjög auðvelt að breyta, og vildi jeg mega treysta því að þú sem utanrikisráðherra ljetir taka málid upp og fá það leyst.

Virðingarfyllst,
Bjarni Benediktsson

2906 Dorman Avenue
Minneapolis, Minnesota
5. September, 1949

Kaeri vinur Bjarni,
og Sigridur----

Eg er eiginlega að skrifa fyrir hond pabba og fjölskyldunnar, Bjarni, til þess ad pakka þjer og Sigridi hjartanlega fyrir hugulsemina med þad ad senda hluttekningsarskeyti þegar mamma do. Madur veit aldrei fyrr enn slikt kemur fyrir hvad þad hefur mikla bydingu ad vita ad vinir fjaer og nær hugsa med hlyju til manns undir þessum kringumstaedum. Var pabbi fjarska þakklatur, og tökum vid öll undir í því. Nu er þetta naturlega eina vissan hja okkur Öllum - astvina missir, og loks þad ad vid fórum a sama hatt sjalf. Reynslan hefur kennt mjer eitt - og þad er hve mikil huggun sje i því einmitt ad fa vinarord samudar a slikri sorgarstund. Vid vissum öll ad blodprystingurinn hafdi verid haettulega har hja moommu lengi vel, og ad hun faeri liklegast einhvern daginn, eins og hun for. Þad vard lika tilfæsalid - fjekk hun heilablodfall um kl. 3 e.h., vaknadi aldrei til medvitundar aftur, og do taepum fjorum klukkutimum a eftir. Þetta var reidarslag, en pabbi stendur sig eins og hetja. Madur veit þad lika ad hefdi mamma komist yfir þetta slag, bara til þess ad lifa sem halfgerdur aumingji, rumföst og lomud, þat var þad skarra ad hun fjekk ad deyja strax.

Ur því madur er þa byrjadur a því ad skrifa þjer, Bjarni, þa mundr sem minnst um þad ad baeta vid einhverri speki um politikina. Blöðin eru altaf gómul þegar vid fáum þaug. En madur hefur lengi sjed þad ad kosningar yrdu naerri því ohjakvaemilegar. Eg var buinn ad frígtta þad í vor eda snemma í sumar ad Eysteinn hefdi framid einhverskonar kraftaverk med því ad halda Framsókn afram í stjorninni um stundarsakir í þad minnsta - mjer skildist þa ad þad aetti ad haldast fram ad reglubundnum kosningum a næsta ar. En ekki vard þad. Nu eru bladabunkar ad koma fram ad 10. agust, og sje eg alt í einu hvad þu sjert ordinn mikill madur í augum Visis - eda Björns Olafssonar þa - og Olafur, þar af leidandi, minni madur - stjorn hans kölluð þar bara 'Kommunistastjornin.' Mjer finnst og hefur altaf fundist harrjett þad sem Visir segir um forystuhæfileika þina, en þetta verdur nogu erfitt altsaman an þess ad baeta klofningarstarfsemi innan Sjalfstaedisflokkins ofan a alt hitt. Gleeck sem þu bekkir vel, og sem eg kynntist mjög vel fyrstu manudi hans a Islandi, kom hjer vid í leidinni vestur ad Kýrrahafi, eftir ad hafa yfirgefíð Noreg - og eftir það ad hafa verid heima a Islandi snemma í juli. Hann var ad spa einu - sem er, því midur, liklega satt - og þad var ad Island yrði eina skandinaviska landid þar sem Kommar mundu ekki tapa fylgi. Hann hjelt ad baedi þetta gorgol í þeim um laun og skammtanir, og þa lika arodurinn a moti Bandaríkjum, mundu hjalpast ad til þess ad peir hjeldu því sem peir hafa nu a Islandi. Þad virðist, hjedan skodad, vera vafasamt ad peir tapi meira enn einu saeti, ef svo miklu. Mjer fannst þetta skýnsamlega athugad hja yngri Sjalfstaedismönnum - og flokknum - ad koma med sterka, klara linu ut af Keflavíkur-samningnum og Nordur Atlantshafs-sattmalanum. Sjalfsagt hefur sa sattmali oreytt horfum hvad bydingu vallarins snertir, og sem venjulegur leikmadur er hefur a þessu stigi ekki of mikil vit um þetta altsaman, þa finnst mjer Sjalfstaedisflokkurinn vera med skýnsamar kröfur i þessu sambandi - og kröfur sem hafa mikla bydingu í sambandi vid kosningabarrattu. Þad vard snemma svo ljost ad Hermann aetladi sjer ad koma a stad einhverjum politiskum leik ut af flugvallarekstrinum, ad mjer finnst Sjalfstaedisflokkurinn þurfi sannarlega ad koma med akvednar skodanir sjalfur um þad mal. Naturlega er dyrtidin og alt sem henni tilheyrir adal innanlandsmalid - en þar sem er ad koma þjer og Öðrum stöðugt inn í millirikjafundi eins og verdur nu í Washington bradum, þa verdid þid endilegan

ad notfaera ykkur þad ad vera med dalitid sterka 'national' linu, til þess ad hinir tileinka sjer þad ekki algerlega. Eg er, eins og þu ~~xjáx~~ sjerd, Bjarni, ad hugsa upphatt hjerna - og nokkurnveginn timaeydsla altsaman, þar sem þu ert svo klar a því. Þen sem amerikumadur sjalfur finnst mjer þad oft leidinlegt hvernig þjer og Óðrum er brigslad um þad ad vera 'leppar' adeins þegar þíð fylgist med einu stefnunni sem haegt er ad fylgja nuna ef motspyrna gegn heimsveldistefnu Kommunista eigi nokkurn veginn ad vera ~~gugandi~~.

Jaeja, kanskje þu sjer^t ad undirbu~~an~~ pig undir Washington-för einu sinni enn - og Kommar þa tilbunir ad kyrja lagid a ny um 'utan-stefnur.' Gisli Sveinsson, eins og allir muna, a ad hafa sagt ad þad vaeri mikid a eins manns herdar lagt ad stofna lydveldi a Islandi; þu hefur, svei mjer, nog a þinum herdum - en eg vona ad ~~æxt~~ gangi vel i kosningunum. Eftir því sem eg get ~~bezt~~ sjed~~y~~ þa hafid~~y~~ suma agaeta nyja menn i frambodi hingad og þangad - og ekki verdur þad vegna þess ad þu hafir ekki stadid pig vel ef Sjalfstaedisflokkurinn heldur ekki sinu, eda helst vinni eitthvad a.

g
þad er pydinárlitid ad vera ad ordlengja þetta frekar. Hafdu einu sinni enn hjartans þakkir okkar allra fyrir hugulsemina - kaerar kvedjur til Sigridar - og til ~~Waxxx~~ Olafs og Valtys þegar þu hittir þa.

Vinsamlegast,

Valdimar Björnson

Hafðið miðanum
Karbøli 17. des. 1949.

Háttviti héraðsins!

Eg leyfi mið hér með að snúa mér til
þótt háttviti ráðherra, vinnikjandi vennan-
legri raflysingu í Glaukbojarkirkju.

Fyrslumáður Skagafjarðarsýslu hefir gefið
mér upplýsingar, að kirkjan sé svit að
fasteignamálle kr. 300.00,- Og samkvæmt
útreikningi hans, verður heimtaugargjald
aukt uppsætningar, kr 6015,00!

Nú er það svo, að söfnudinni er fámennum-
ur, gjaldendur í ár, 45. Þeir pétta því
allþungur skattur á söfnudinum, einkum
af því, að kirkjan skulda allmikla upp-
hæð, ekki ekki óðar af byggingalíne o. fl.

Þóð höfum heyst, að þær sem rafnunagn
hefir veitit líti i Kirkju, hafi veitit
veitum mikill afsláttur fyrir fasteigna-
máli.

Því viljeum því fáa þess að líst, vid yður
háttviti ráðherra, að okkur veidi svit svo
góð kjöc, með raflysingu kirkjunnar,
sem fækast er høgt.

Annars getur svo fáid, ef við veidum áð
seta áðurnefndum kjónum, áð við neyð -
umst til áð holla við lýsing í kirkjum;
þátti fyrir áð báid er áð lengja þráðum
við Kirkjuna.

Tír vœntum þess áð þér bægðist vel
við þessa miðaleifan, og væskjum sovaes
hér fyrsta, þri okkar er þáð áridandi.

Víðingar fyllst.

J. H. Sóknarnefudar

Hjólmur K. Benediktsson
(þorm.)

Til rådherra Jóns Palmasonae

Reykjavík.

Reykjavík, 14. maí 1949.

Góði vinur,

Eg sendi þér hér með afrit af
bréfi mínu til skólans og vona að þáð
komi að tilætluðum notum.

"Eg pakka þér og ykkur hjónunum
fyrir móttökurnar á dögunum. Það var ó-
vænt ánægja að eiga þess kost að heim-
sækja ykkur og spjalla við þig.

Vona ég að þér og konu þinni
lfði vel.

Með beztu kveðjum

Hr. Geir Hallgrímsson
Benediktsson,
Boston.

Á tímabilinu frá því í nóvember 1948 og þangað til í maí 1949 dreymir mig undirskrifadaðan Franklín Delano Roosevelt, hinn látna forseta Bandaríkjanna - og ávalt sém hann sé á lífi og gegni embætti forseta Bandaríkjanna -, eins og ég greini frá hér á eftir:

1. Seint í nóvember 1948. Þá dreymir mig að ég sé staddur hjá honum á búgarði hans fyrir norðan New York, og var frú hans einnig stödd þar. Forsetinn var í gráum fötum og brúnni milliskyrtu og með svart knýti. Ekkert samtal fór fram á milli okkar, en mér þótti hann sýna mér miklar húsabyggingar á búgarðinum, þar á meðal gripahús og heyhlöður, og svo mikið af heystökkum þar rétt hjá.
- Svo rann draumurinn út.
2. Fyrri hluta janúarmánaðar 1949 dreymir mig forsetann aftur, og þá enn á sveitasetri hans. En draumurinn varaði stutta stund og var eiginlega efnislaus.
3. Aðfaranótt 21. marz dreymir mig forsetann sál. enn, og þá sem fyrr á sveitasetri hans. Ákvað ég nú er ég vaknæði að rita hjá mér mánaðardag draumsins og gjöra það síðan, ef mig skyldi dreyma hann oftar.
4. Aðfaranótt 5. apríl dreymir mig forsetann enn, og eins og áður heima á búgarði hans. Ekkert samtal fór fram á milli okkar. En nú tók hann fyrir að benda mér í vesturátt. Var sem allar hæðir og hálsar hyrfu og sá ég óralangt vestur um mörg fylki. Akrar, skógar og vötn blöstu við auganu í allri sinni fegurð og dýrð vorsins. Var það hin fegursta sjón. Fannst mér sem forsetinn vildi endilega sannfæra mig um fegurð og frjósemi Bandaríkjanna og að þar væri gott að eiga heima. - Að þessu loknu var draumurinn á enda.
5. Aðfaranótt 24. maí dreymir mig enn forsetann. En það er nú í síðasta sinn, því síðan hefur mig ekki dreymt hann. Í þessum draumi er ég staddur hjá honum á hersnekkju fyrir norðan eða austan New York og ekki allfjarri landi. Með mér voru þarna hjá forsetanum tvö dótturbörn mína, en faðir þeirra er bandarískur maður sunnan frá Florida, sem var í hernum hér og austur á Kyrrahafi og mun nú vera í bandarískum fastahernum.- Nú átti forsetinn í miklu annríki um borð í hersnekkjunni og var helst að skilja, að hann væri að undirbúa mikilfenglegan leiðangur og skildist mér helst, að leiðangurinn væri á einhvern hátt hernadarlegs eðlis. Vegna þessa annríkis kvaðst forsetinn þurfa að skeppa eitthvað frá og bað mig því að taka við stýri snekkjunnar um stund. Ég færðist undan því, af ótta við að ég kynni að renna snekkjuni á grynnigar, en létt þó tilleiðast að lokum að gjöra eins og forsetinn bað mig. Varð ekkert slys af þessu. En um leið og þetta gjörðist, var draumurinn á enda - yndislegum augnablikum lokið.-

Alla fjóra fyrstu draumana dreymir mig á tímabilinu frá kl. 3 1/2 til kl. 5 f.h., en fimmsta drauminn á tímabilinu frá kl. 2 til kl. 2 1/2 f.h.

Ég skal þegar taka fram, að ég efast ekki um áframhald lífsins eftir að því er lokið þér á jörðinni. Ótal dæmi virðast sanna það. En út í það efni fer ég ekki frekar.- Ég er ekki spíritisti í venjulegum skilningi þess orðs, né heldur er ég í nokkrum spíritistiskum félagsskap. Mér bykir nauðsynlegt að taka þetta fram, áður en ég legg fyrir mig þá spurningu, hvernig á því geti hafa staðið, að forsetinn súl. skyldi koma til míni, og það svona oft, í draumi?

Ég hafði vitanlega aldrei séð forsetann, svo að draumarnir gátu ekki stafað frá persónulegri viðkynningu.

A tímabilinu frá því um haustið 1948 og fram til vors 1949 voru á döfinni umræður og aðgerðir til stofnunar bandalags á milli Vestur-Atlantshafspjóðanna í varnarskyni. Ég hafði mikinn áhuga fyrir því, að þetta bandalag kæmist á, og þá einkanlega, að Bandaríkin yrðu aðili að slíku bandalagi, vegna máttar þeirra gagnvart því ríki, sem kynni að hyggja á árás á hin máttvara ríki við austurströnd Atlantshafsins.- Aldrei kom það þó fram í draumunum, að um þetta bandalag væri að ræða. En það duldist mér ekki, að alltaf væri forsetinn að hugsa um velferð Íslands og Íslendinga í nánustu framtíð,- eins og hann gjörði öll styrjaldarárin á meðan hann lifði.- Ég hef því helst hallast að þeirri skoðun, að tilgangur forsetans sál. með því að vitja míni, og það svona oft, í draumi, hafi verðið sá, að fullvissa mig um, að hann væri fylgjandi stofnun bandalagsins og, að það kæmist á. Styrkist þessi skoðun míni enn frekar við þetta tvennt:

1. Að morgni 21. mars dreymir mig forsetann sál. Um morguninn 21. mars komu hinir þrír íslenzku ráðherrar heim af fundi í Washington, með þann fasta ásetning í huga, að leggja til við Alþingi, að Ísland gerðist aðili að Vestur-Atlantshafssáttmálanum.
2. Að kvöldi hins 4. apríl undirskrifadaði utanríkismálaráðherra Íslands Vestur-Atlantshafssáttmálann í Washington.- Undir morgun 5. apríl dreymir mig forsetann sál., og var yfirbragð hans þá venju fremur glaðlegt.

Ég ætla ekki að fara lengra út í það, að reyna að draga einhverjar ályktanir af því, hvort draumarnir hafi haft einhvern tilgang, eða ekki, t.d. hvort forsetinn sál. hafi í fjórða draumnum, með því að opna mér innsýn vestur um Bandaríkin, verið að benda mér á, að þau stæðu mér eða hinni íslenzku þjóð opin til aðseturs, ef ég eða þjóðin teldi Ísland vera í yfirvofandi hættu fyrir árás annarar þjóðar.- Eða hvort hann hafi viljað, með því að vitja míni svona oft í draumi á þessu tímabili, gefa mér vísbendingu um, að hann hefði velþóknun á stofnun bandalagsins.- Ég aðeins spyr um: Hversvegna vitjar forsetinn sál. míni svona oft í draumi, og það einmitt á áðurgreindu tímabili? Ég spyr. En fæ víst aldrei óyggjandi svar.

Að ég segi satt frá um draumana, legg ég nafn guðs við.

Ritað niður dagana 1. til 20. ágúst 1949
samkvæmt því, er ég ritaði niður jafn-
skjótt og mig hafði dreymt 3., 4. og 5.
drauminn. En þá ritaði ég einnig niður
1. og 2. drauminn, er ég mundi þá enn
glöggt.

Reykjavík, 20. ágúst 1949.

Jón Sigurðsson.
Vistargötu 59.

Gestur Jóhannsson

Símnunni: Gestur

Talsími 66

Seyðisfirði 8. febrúar 1949

Herra Bjarni Benediktsson
utanríkismálaraðherra,
Reykjavík.

Góði kunningi.

Eg vona að okkar litla viðkynning gefi mér rétt til að ávarpa þig bannig og leyfi mér þá jafnframt að bætta fyrir heimsóknina i sumar. Þú komst, meðal annars, til þess að kynna bér hvær væru okkar hagsmunu- og áhugamál. Þetta kemur bér nú í koll. Hefðir þú ekki komið austur eða engan ahuga sýnt fyrir okkar hagsmunamálum, myndir þú hafa sloppið við þetta bref.

Ástæðan til þess að eg skrifa bér þessar linur er sú að Sildarbræðslan hér mun hafa óskar eftir að fá einn hinna nyju togara, sem búið er að semja um smiði á. Það eru margir um boðið og að sjálf-sögðu erfitt fyrir þá, sem þessum málum eiga að ráða til lykta, að gjöra það bannig að sem flestir megi við una. Sérstaklega má sennilega gjöra ráð fyrir að Reykvíkingar sækji málíð fast og er þeim að visu fullkomin vorkunn. Hinsvegar virðist okkur, hér út á landi, að Reykjavík hafi fengið sinn hlut vel mældan hingað til, bæði beint og óbeint, af flestum þeim gæðum sem til greina geta komið og að gagni orðið i baráttunni fyrir tilverunni. Aðstreymið til Reykjavíkur sahnar þetta einnig, að nokkrar leyti. Þetta aðstreymi til Reykjavíkur er þegar orðið eitthvert erfiðasta vandamál þjóðarinnar allrar og þá einnig Reykjavíkur, sem verður að byggja yfir alla þá sem þangað flytjast, eða troða þeim inni í ibúðir sem aður eru ofsetnar.

Þegar vel húsuð og myndarleg bændabýli og jafnvel heilar sveitir eða þorp leggjast í auðn vegna aðsóknarinnar til Reykjavíkur, þá er full ástæða til að gjöra sér grein fyrir því sem er að gjörast og hverjar muni verða afleiðingar þess. Gjöra sér grein fyrir því hvort það er beinlinis happasælt og holt fyrir þjóðina að allir landsmenn byrpist á einn stað og hvort hún hefir rað á því að láta heil þorp eða bæi leggji í auðn og öll þau verðmæti sem þar kunna að vera saman komin verða að engu. Verðmætin eru margstórar t.d. allstórar húsbyggingar, bryggjur, vegir, vatnsleiðslur, sima- & raftaugakerfi, ræktarland o.fl. sem tekið hefir áratugi að koma í framkvæmd. Sumt af þessu má að visu nota annarsst. en hinsvegar er það nú svo yfirleitt að margra ára hrörnun er undanfari gjöraðnar, svo að ekki þarf að gjöra r-að fyrir burtflutningi mikilla nöthæfra verðmæta undir þessum kringumstæðum.

Fólk sem flosnar upp vegna atvinnuleysis og vonleysis, verður að yfirgefa þá staði þar sem þao hefir alio aldur sinn og varið kröftum sinum, að visu fyrst og fremst sér og sinum til framdráttar og þá einnig til þess að búi í haginn fyrir framtíðina, er yfirleitt lélegir innflytjendur -sérstaklega þeir sem farnir eru að eldast- og ekki líklegt til að ryðja nyjar brautir í gjörbreyttu umhverfi, við erfið skilyrði. Einnig

Einnig /

ber á það að lita að flytji Íslendingar allir á einn stað tapa þeir smámsaman flestum þeim einkennum, sem gefur þeim rétt til að lifa og starfa sem sjálfstæð þjóð. Ef heilir landshlutar legðust í auðn vegna þess að við höfum ekki manndom til þess að nytja þá er ekki með öllu óliklegt að aðrar þjóðir færð að gefa því auga og hugleica hvort sanngirni mælti raunverulega með því að við hefðum umraðarett yfir slikeum lands- svæðum.

Eg gat þess aðan að Reykjavík byrfti að byggja yfir alla þá sem þangað flytja, með þessu er sagan ekki nema hálfssögð. Þærinn verður einnig að veita þeim hlutdeild i öllum þeim gæðum sem hann hefir upp á að bjoða. Lengja veki, raftaugar, hitaleiðslur, simalinur o.s.frw. þeirra vegna. Það kostar tugi miljóna að taka á móti t.d. þúsund manns, þegar þetta alt er tekið með i reikninginn, og verulegur hluti af því er utlendur gjaldeyrir.

Þér finst nú þessi formáli væntanlega óþarflega langur, enda hefir hann orðið nokkrum lengri en eg ætlaðist til. Hann er óþarfur að því leyti að eg veit að þú hefir hugsað um þetta alt saman sjálfur og ber því ekki að skoða þetta sem abendingar, heldur miklu fremur sem undirstrikun á því sem gjöra má ráð fyrir að þú hafir þegar hugleitt.

Það er mikil skrifað og talao um nýsköpun og skal þessi svo-kallaða nýsköpun síst löstu af mér, að svo miklu leyti sem hún hefir verið heilbrigð. Hitt er svo annan mál hvort ekki hefir verið um of einblint á það að skapa eitthvað nýtt, en hinsvegar minna um það hugsað að rannsaka hvar skilyrði til sammilegrar lifsaflkomu eru raunverulega fyrir hendi og þa á hvern hátt tilvera og þróun sliks staða yrði bezt tryggð.

Seyðisfjörður er einn þeirra staða þar sem fólkini hefir fækkað jafnt og þett á liðnum árum og liggja þar til ymsar ástæður. Sildveiði hefir verið stopul nú síðustu árin og engin inn i fjörðum, en aður var hún oft mikil þar. Fiskikaup af utlendum skipum var allverulegur þattur í atyinnulifi bæjarins um skeið, en með lögbanni á slikeum kaupum slitnaði sá þattur. Sveitaverzlunin fluttist til Reyðarfjarðar með Fagradalsveginum og fleira mætti telja, Samt er það nú svo að bratt fyrir yms áföll hefir Seyðisfjörður ennþá á sér meiri brag menningar og þrifnaðar en önnur þorp á Austfjörðum. Hér eru ennþá ekki nein bein hrörnurmerki sjáanleg. Fjárhagsastæður bæjarins hafa og jafnan verið mun betri heldur en t.d. Norðfjarðar. Hér eru engir komunistar, nema aðeins að nafninu til. Fólkioð er nægjusamt og gjörir mjög litlar kröfur. Hinsvegar er það nú svo að takmörk eru fyrir hvað bæjarfelag ma verða fámennt til þess að geta haldið velli. Öll "Administration" verður hlutfallslega dýrari og öll starfsemi til viðhalds og þrifa i þeum verður of þungur baggi þegar ibúarnir eru orðnir mjög faír. Ef fólkini heldur áfram að fækka hér er því augljóst að fullkominn flótti er fyrir hendi i náinni framtíð. Spurningin er því þessi, sem liggur fyrir að svara. Er þærinn þess virði að nokkuð sé fyrir hann gjört, eða fólkioð sem i honum býr? Við skulum alveg sleppa því að þetta er Sjálfstæðisþjördæmi. Eg er sennilega ekki dómbær á þessa hluti en að því leyti hlutlaus að eg að engar stóreignir hér og er heldur ekki bundinn Söfj. neinum áttagatengslum. Eg var sem sé fullorðinn maður þegar eg fluttist hingað. Hinsvegar ef það mitt álit að Seyðisfjörður hafi ýmislegt það að bjóða, sem sé þess virði að við það mætti una. Höfnin er áænhver sú bezta að öllu landinu. Vatnsafl er her

hér/

allmikið og meira en annarsst. á Austfjörðum enda, eins og þú veizt, álit sérfræðinga að virkja beri Fjarðará fyrir Austfirði. Aðdýpi er hér mikil og því tiltölulega odýrt að byggja hafstípabryggjur. Innsiglingin er nokkuð löng, en það er raunverulega ekkiert atriði, eins og nú er komið farkost landsmanna. Vatnsveitu-vega- og rafmagnsþerfi bæjarins er í sæmilegu ástandi, einnig er hér allgott sjúkrahús. Sildveiði hefir oft verið mikil i firðinum, bött hún hafi brugðist hin síðari ár.

Sildarbræðslan hérrna afkastar of litlu, þegar einhver verkefni eru fyrir hendi. Þr-att fyrir þetta hefir hún oft veitt svo mikla atvinnu að mikil stoð hefir verið að því fyrir bæjarfelagið og ibua þess. Hafi verksmiðjan hinsvegar engin verkefni, ár eftir ar, liggur vitanlega ekki annað fyrir en að fyrirtækio flosni upp og að þeir sem atvinnu hafa notið, í sambandi við það, snúi sér að öðrum verkefnum eða hrökklist héðan. Sildarbræðslan hefir þeidið um togarann til þess þar með að reyna að tryggja framtíðarmöguleika fyrirtækisins. Togarinn myndi sem sé nota aðstöðu þa sem Sildarbræðslan hefir, án þess þar með að trufla starfsemi hennar, ef verkefni liggja fyrir. Forstjórinн myndi verða sá sami og nú er framkvæmdarstjóri fyrirtækisins. Þetta er ungvur maður og manst þú sennilega eftir honum síðan í sumar. Hann er reglumaður, óserhlifinn og duglegur og má mikils af honum vænta, ef honum endist heilsa og hann skortir ekki viðfangsefni. Fjármálaráðherra kannast viðmanninn. Hann heitir Jónas og er sonur Jóns G. Jónassonar, kaupmanns.

Það er min skoðun að það sé, eftir atvikum, vel ráðið að ráðstafa einum togara til Sildarbræðslunnar, til þess par með að tryggja áframhaldandi starfsemi fyrirtækisins hér. Þetta yrði sennilega einnig nægilegt til þess að tryggja það viðnám, sem nauðsynlegt er til þess að fyrirbyggja frekari fólksfækkun í bænum. Tækifst reksturinn sæmilega er ekkiert liklegra en að fólkinu færi að fjölda hér aftur smássaman, með þeirri hægfara þróun, sem ekki krefst neinna storfeldra fjárútláta. Eg ætlast vitanlega ekki til að Sildarbræðslan fái togarann með einhverjum sérstökum vildarkjörum. Heldur því aðeins að hún, eða hluthafar hennar, fullnægi þeim skilyrðum sem almennt verða latin gilda í sambandi við úthlutun þeirra.

Hér er því ekki farið fram á að færðar séu neinar fórnir eða verðmetum telft í tvísýnu, og hræddur er eg um að minna öryggi sé að baki allra þeirra miljóna, sem ausið hefir verið í Norðfjörð á liðnum árum, fyrst og fremst til framdráttar kommunistum, sem öllu ráða á Norðfirði. Norðfjörður hefir fengið tvo togara. Á undanförnum árum hefir verið kastað hundruðum þúsunda á ári hverju í tvo fjallvegi milli Norðfjarðar og Eskiðfjarðar, til þess að gjöra Norðfirðingum kleyft að komast á bil útúr firðinum 2-3 mánuði sumarsins. Liggur annar þessara vega út með Eskiðfirði og yfir fjallið í Viðfjörð. Hinn veginn er verið að leggja yfir Oddsskarð. Fiskiðjuver er verið að reiða á Nfj. og munu þegar vera komnar í það um fjórar miljónir, að minsta kosti, og er þó ekki nærri því fullgert. Gott hraðfrystihús var bar þó fyrir. Til dráttarbrautar, rafmagnsstöðvar og fleiri fyrirtækja hafa farið geysistórar upphæðir og þeir enn fremur til kaupa sérstökum fiskibátum og hafa Norðfirðingar fengið að sukkast áfram með suma þeirra án þess að gjöra nokkrur skil til lánveitenda. Smærri bátarnir sem áttu að halda uppi hraðfrystihúsum og fiskiðjuverinu eru hinsvegar smássaman að hverfa úr sögunni. Eg nefni þetta ekki af því að eg üfundi Norðfirðinga af þessari "nýsköpun" þeirra og öllum þeim miljónum, sem þeim hafa verið afhentar til að framkvæma hana. Á Norðfirði eru margir dugnaðarmenn og að visu ann eg þeim góðs hlutar og bænum í heild velfarnaðar. Hinsvegar hafa fjárfúlgurnar

-fúlgurnar/

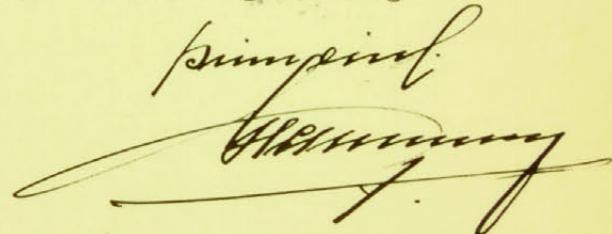
sem gengið hafa til Norðfjarðar verið hóflausar og bessi fjáraustur þangað með öllu óverjanlegur, begar það er athugað að kommuunistar eru einráðir um stjórn og rekstur þeirra fyrirtækja, sem þarna er verið að, stofnsetja og styrkja. Öðru mali væri að gegna ef framkvæmdirnar væru höndum manna með ábyrgaðr tilfinningu og þekkingu.

Það verður því ekki um það deilt að afskifti þeirra sem völdin hafa, af hagsmunamálum sjálfstæðis-kjördæmisins Seyðisfjarðar og kommuunista-bæjarins Norðfjarðar eru a engan hátt samþærileg. Enda fær maður stundum að heyra það á Nfj. að kommuunistar þar hafi sýnt það i verki að þeir séu duglegir fjáraflamann og ekki hræddir við að leggja út í stórræði, eða tefla á tæpasta vaðið. Aftur á móti sé hvorti þrounar neframfara að vænta þar sem Sjálfstæðismenn hafi yfirtökin.

Betta er orðinn langur lestur en ekki að því skapi uppbyggilegur. Skal því hér staðar numið; Eg verð að biðjast afsökunar á því að það er nokkur ruslarabragur á bréfinu. Það er sem sé von á flugvél á hverri stundu en meininingin er að reyna að koma bréfinu með henni. Flugvélar eru sjaldgæfir fuglar hér núna, um haveturinn.

Að endingu leyfi eg mér svo að þakka fyrirfram fyrir væntanleg afskifti þín af þessum málum.

Með vinsemd og virðingu

Jón Sveinsson

SKATTAMÁLADÓMARI

Símar 358 og 19

Akureyri, 5. febrúar 1949.

Hr. utanríkisráðherra
Bjarni Benediktsson,
Reykjavík.

Heiðraði kæri vin!

Mér skildist á þér, þegar ég kom utanlands frá í nóvembermánuði s.l., og átti tal við þig, að þú óskadír eftir að fá tillögur frá mér um skattdómaráembættið, ef mér fyndist að heilsa mínn ætlaði að verða svo, að ég gæti starfað framvegis. Nú er áreiðanlegt að heilsa mínn fer dagbatnandi og ég mun á næstu mánuðum verða fullvinnufær, *og vel friskur*

1. Eg sendi eitt eintak af lagabreytingu þeirri, sem ég fékk Pétri Magnússyni í árslok 1945, að mig minnr. Hann bað mig um að fá formónn ^{um}, fjárhagsnefnda Alþingis það, þeim Ásgeiri Ásgeirssyni og Jóhanni P. Jósefssyni, því hann vildi tala nánar við þá um málid. Síðan hefi ég ekkert af því frétt. Eg álit enn, að rétt væri að samþykka einhverjar líkar breytingar, að minnsta kosti tel ég alveg ófært að leggja skattdómaráembættið niður um leið og ríkisskattanefnd og yfirskattanefnd Reykjavíkur eru hættar að starfa, samkvæmt fyrirmælum 41. og 39. gr. skattalaganna, þ.e. hættar að endurskoða skattskrár og hafa eftirlit með að skattanefndir eða skattstjórar gegni skyldum sínum eins og þar er fyrir mælt. Því að vitanlegt er, að yfirskattanefnd Reykjavíkur gerir ekki annað en að úrskurða þær útsvarskeið eða skattakærur, sem henni berast, og ríkisskattanefnd hefir ekki eftirlit með störfum annarra yfirskattanefndar en utan Reykjavíkur, nema í gegnum áfrýjun á skatti eða útsvari. Eða með öðrum orðum, skattstjórinna í Reykjavík er "kritik"-laus í sínu starfi á annað en það, sem kært er eða áfrýjað til yfirskattanefndar eða ríkisskattanefndar, og ríkisskattanefndin endurskoðar aðeins störf yfirskattanefndar utan Reykjavíkur og skiptir þeirri endurskoðun niður á 3 ár. Heyri ég sagt

Jón Sveinsson

SKATTAMÁLADÓMARI

Símar 358 og 19

Akureyri, 5. febrúar 1949.

-2-

að þessa reglu hafi Gunnar Viðar, bankastjóri, aðallega innleitt. En svona lögðuð afgreiðslustörf eru svo með endemum, að því verður ekki með orðum lýst. Það á vitanlega að halda lögskipuðu eftirliti, en að lækka svo skattana að einstaklingum og fyrirtekjum séu þeir ekki um megn, og finni skyldu hjá sér til þess að greiða skattana og gefa rétt upp, í stað þess að flestir reyna á allan hátt nú að svíkja undan skatti. Fyrir stríð voru skattar t.d. orðnir hér á Akureyri þannig, að sá skattþeign, sem hafði 100 þús. kr. í tekjur, þurfti af því að greiða skatta til ríkis og sveitar sem næst kr. 103 þús.

2. Þá gæti líka komið til mála að breyta starfi mínu þannig, að ég yrði skipaður formaður ríkisskattanefndar og héldi rannsóknardómarastarfinu áfram í sambandi við það, svo ég hefði nóg að gera og gæti unnið fyrir fullum launum og annast eftir getu þau störf, sem ríkisskattanefnd eru fyrirskipuð eftir 41. gr. skattalaganna, en vitanlegt er að hún framkvæmir ekki.

3. Þá mundi ég líka geta fellt mig við að verða skipaður formaður ríkisskattanefndar og reyna að sjá um að hún gengdi starfi sínu eins og lög mæla fyrir, en ég ^{yrði} verð ekki jafnframt rannsóknardómari í skattamálum, heldur fengi ég t.d. starf sem lögfræðingur við Landsbankann. Mig minnir að ég hafi eitthvað heyrt því fleygt, að Eiríkur Einarsson ætlaði jafnvel að hætta yfirlögfræðingsstarfinu bráðlega.

4. Enn er til athugunar að skattstjóraembættinu í Reykjavík mun vera óráðstafað til frambúðar, og mætti í því sambandi vel athuga að óþarf virðist að láta Framsókn eða Krata hafa öll helstu skattstjóra- og tollvarðaembætti landsins. Minnsta kosti meðan þeirri reglu er beitt, eins og hér ár, að þeir eru látnir ganga í fasta klúbba (Frímúraraklúbbinn), og á þann hátt gerðir háðir helstu fjáraflafyrirtekjumum, (K.E.A.). Það verður fullkomlega að viðurkennast rétt, að álit

Jón Sveinsson

SKATTAMÁLADÓMARI

Símar 358 og 19

Akureyri, 5. febrúar 1949.

-3-

almennings, sem ég verð að minnsta kosti var við hér, að það sé harla hart að ekki megi treysta skattálagningarvaldinu eða tolleftirlitinu, án þess að það liggi undir sterkum grun, að það sé öflugum fjároflunarfyrirtækjum og pólitískum forvígismönnum háð, sem fyrir þeim standa.

Annars er nú búið að svíkja mig um bæði embættin, sem mér var gefinn ádráttur um 1937, af Ólafi Thors, bæjarfógetaembættið á Akureyri eða bankastjórastöðu við Landsbankann, sbr. bréf mitt til miðstjórnar Sjálfstæðisfloksins dags. 25. nóv. 1937, þar sem samtölin um loforð á þeim störfum eru staðfest.

Eg veit að það var Finnur fjandinn, sem fékk því ráðið að þægum Krata var veitt bæjarfógetaembættið, og nú er Finnur búinn að fá eitt valdamesta embætti þessa lands (innkaupastjórastöðuna). Þeir fá laglegt hreiður þar, yfirkratarnir, til að geta búið um sig í. Hvað ætli þar komist margir krataþralar fyrir? Ekki verða færri en 30 í því hreiðri, hver með sérstakt herbergi, sófa og telefón.

Ætli formaður Sjálfstæðisfloksins, Ólafur Thors, hafi hjálpað Finni til að ná í þetta feita og valdaríka embætti og þægt honum á þann hátt fyrir að það var enginn annar en Finnur, sem varð þess valdandi, að Ólafur Thors þurfti að svíkja mig um bæjarfógetaembættið, eða svíkja hátiðleg loforð.

Annars ætti að fara að stuðla að því meira en gert er, að reyna að gera verzlunina frjálsa og færa saman skrifstofur og fækka þeim (centralisera) í stað þess að fjölga alltaf skrifstofum (decentralisera), en í því eru Kratarnir meistarar. Hugsum okkur hvað spara mætti hér með því að færa saman skrifstofur, t.d. tryggingar og sjúkrasamlag, bílaeftirlit, skömmtun og verðlagseftirlit o.s.frv. Og hvað mætti spara margar milljónir t.d. á þessu í Reykjavík fyrir bláfátakan og botnlausán ríkis-sjóðinn, þar sem spara mætti á samfærslunni hundruð þúsunda hér á Akureyri einni, en á þetta bendir fólkkið daglega og gerir skemmtilegt grín að Krötunum, sem fyrir þessu

Jón Sveinsson

SKATTAMÁLADÓMARI

Símar 358 og 19

Akureyri, 5. febrúar 1949.

-4-

standa, en sem þykjast vera málssvarar alþýðunnar, þótt þeir hugsi ekki um annað en fin, þægileg og vinnulítill embætti.

Þá hefir mágur Ólafs Thors fengið bankastjórástöðuna eftir látt Péturs Magnús-sonar, varastöðunni sem mér var lofuð. Vafalaust hefir Ólafur Thors verið eitthvað við það riðinn. Það hefir ekki veitt af að verðlauna Gunnar fyrir allan ónytjungs-háttinn, sem hann hefir sýnt sem formaður ríkisskattarefndar. Það var sá kauði, sem fyrstur laug því upp, að ég hefði í greinargerð lagt til, að Helga Ben. væri sleppt með öll skattsvíkin. Því trúði t.d. Pétur Magnússon og sjálfsgagt Jóhann Þ. líka, því að enginn les neitt. Þó legg ég beint til í greinargerðinni, dags. 18/10 1943, um rannsókn málsins, sem bæði liggar í Dómsmálaráðuneytinu og Fjármálaráðu-neytinu, að annaðhvort verði Helga Ben. Áætlaður skattur og við þær tekjur, sem raunverulega fundust bætt 25%, en þær reyndust ca. kr. 900 þús. um þau 3 ár, sem rannsóknin náði yfir, því ég taldi að vafasamt væri að um nokkurt framtal væri að ræða, en ef fallist yrði á það þessi málamýndaframtöl skyldu teljast skattuppgjör, skyldi undandreginn skattur allt að tífaldaður eftir reglum skattalaganna. En samkvæmt uppgjöri Helga Ben. virtust tekjur og gjöld fyrir þessi 3 ár, sem rannsókuð voru, standa í járnum. Skrifstofustjóri Magnús Gíslason las greinargerðina og veit vel hverjir það voru, sem lögðu til að viðurlögum skattalaganna um skattsvík, ^{ekki} skyldi beitt gagrvert Helga Benediktssyni.

lugi þúsunda

Hér er gaman að athuga, að Helgi Ben. mun leggja ~~hundruð~~ þúsunda-árlega í flokkssjóð Framsóknar, og að það var Páll Zóph., sem fékk aumingjana Gunnar Viðar og Baldvin Jónsson til þess að leggja til við Fjármálaráðuneytið að Helga yrði sleppt.

Annars skal ég ekki gráta þótt ekkert verði gert fyrir mig enn, og mér sí og æ vikið til hliðar.

Jón Sveinsson

SKATTAMÁLADÓMARI

Símar 358 og 19

Akureyri, 5. febrúar 1949.

-5-

Sjálfstæðisflokkurinn hefir svikið allt, sem hann hefir lofað mér, þeði gagnvart ríki, og eins héð í þe. Hjá ríkinu hefi ég ekkert embætti fengið nema þetta gerfiembætti, sem á vist að leggja niður, og hér í bæjarstjórninni eru Sjálfstæðismennirnir búir að ýta mér út úr smáu sem stóru. Það seinasta sem þeir lofuðu mér, fyrir seinustu bæjarstjórnarkosningar, en vitanlega sviku, var að lofa mér að sitja á þingi Samabands íslenzkra sveitarfélaga, þeði þótti mér gaman að því, enda taldist ég hafa eins mikla þekkingu á slíkum málum eins og flestir aðrir. Ég sat áður í stjórn Sparisjóðs Akureyrar, Sjúkrasamlagsins, skattmati o.s.frv., lengaði til að sitja áfram í skólanefnd og hafnarnefnd, en úr þessu öllu hefir mér verið rutt.

Geti ég ekkert fengið af því, sem að framan er skráð, og afráðið sé að leggja skattdómaraembættið niður, þetti mér mjög vænt um að verða skipaður formáður fasteignamatsnefndar Akureyrar, en í það starf álit ég að ekki sé búið að skipa, og lofaði Magnús Gíslason að sjá svo um, að það yrði ekki gert án þess að ég fengi að vita. Dr. Kristinn tók við því af Böðvari heitnum Bjarkan 1938. Hann var varamaður Böðvars, en ég er búinn að sitja í fasteignamatsnefndinni óslitið síðan 1921, eins og t.d. Zimsen í Reykjavík. En vilji vinir míni ekkert fyrir mig gera, en aðeins hrekja og hrjá, er ekki annað eftir en að fara búa málín undir guðsdóm eins og Jón Sigmundsson gerði. Hann gat ekki staðist ofurvald kirkjunnar og hinna erlendu biskupa. Ég get ekki staðist ofurvald flokkanna og hinna erlendu manna af vafasömmum uppruna, sem hér ráða öllu, enda þótt ég telji að fylgi fólksins héldi ég, ef það fengi að velja óhátt og óbundið.

En þrisvar læt ég segja mér, að Benedikt Sveinsson og synir hans vilji ekki unna mér fullrar sámdar og sanngirni í öllum þessum málum.

Jón Sveinsson

SKATTAMÁLADÓMARI

Símar 358 og 19

Akureyri, 5. febrúar 1949.

-6-

Að endingu bið ég þig að láta mig vita með nokkrum fyrirvara, ef einhverjar breytingar eiga að verða á með þetta skattdómaræmbætti. Ég get líka, ef þú vildir, skroppið suður til nánari viðræðna um þetta mál. Ég er t.d. orðinn það hraustari en Stalin, að ég treysti mér til að ferðast jafnt í lofti og á sjó, sem á landi.

Með einlægri vinsemd og virðingu,

Binn einl.

Jón Sveinsson

Jón Sveinsson

SKATTAMÁLADÓMARI

Símar 358 og 19

Akureyri, 2. maí

1949.

Hr. utanríkisráðherra
Bjarni Benediktsson,
Reykjavík.

Heiðraðiz kæri vin!

Ég sendi þér privat línu hinn 5. febr. í veturn, en hefi ekkert svar fengið, enda er það tæplega von. Þú hefir staðið í svo ströngu síðan. Í einum látlau sum bardaga hér innanlands og gengið berserksgang blóðugur til axla, frá morgni til kvíðs gegn þrójum og illþýði, eða verið á sífellið ferðalagi heims-álfanna á milli. Mikil hefir þú staðið þig vel, blessaður karlinn, og fylgt af djúrfung því eina og sjálfsagða og rétta, enda eru þér nú allir góðir menn stórpakklátir og mun sagan geyma þín verk úr þessu, þótt ekki sértu farinn að kemba hærurnar, og má með sanni segja að vel kippir þér í kynið, því djarfan og góðar áttu föðurinn.

Ég er að hugsa um að bregða mér suður bráðlega, og þá ætla ég að fá að tala við þig í næði. Heilsa míni fer batnandi og ég má til að fara eitthvað að gera. Væri ekki hægt að nota mig til einhverra sendiferða utanlands. Það lengdi sumarið fyrir mér, en sólin og ilurinn á vel við hvern pann, sem eitthvað er af sér genginn. Ekki þarf að borga mér það sérstaklega, þar sem ég er á góðum launum hjá ríkissjóði, en ferðapeninga yrði ég að fá í útlendum gjaldeyri. Eins væri athugandi, hvort ekki væri rétt, að ég væri látinna ferðast um innanlands, og endurskoða hjá sýslumönnum, og öðrum yfirvöldum. Það byrfti heldur ekkert að kosta nema þá einhverja ferðapeninga. En ég hygg, að víða sé endurskoðunar þörf. Annars vildi ég ráða um þetta nánar við þig þegar ég kæmi suður, sem ég hygg að hægt væri núna í þinglokin.

Kærar kveðjur,

þinn einl.

Jón Sveinsson

(L. Þórkels & Þórdís)

Í morgun, kl. 3 1/2, vathnadi
jeg frá því at dregma Roosevelt
heitinn, forseta Bandaríkjanna.
Mjós þótti jeg standa á strönd
sjávar, íta þá heldur mikils stöðu-
vatns, allt ólíkum Ontariovatn-
inn á landamannum U.S.A. og
Kanada. Þótti mjós mikill floti
her- og flutningaskipa Roma
á hrætri ferd nordur eftir í
áttina til minn (því jeg horfða til
sudurs, a móti sólu). Fjöldi manna
var í skipumnum og nissi jeg á
forsetinu sín var þeirra á miðal,
en níð var hann ekki á per-
sonulegri nálagd undan mig, eins
og í öllum hinum 5 draumum
áður. — Þegar flotinn var kom-
inn nýtt til ströndinni, þar sem
jeg stóð, vathnadi jeg.—

Reykjavík, 7. Oktbr. 1949.
Jón Sigurðsson,
Vesturbó 59.

Cambridge, 6. maí 1949.

Hr. utanríkisráðherra
Bjarni Benediktsson,
Reykjavík,

Kari Bjarni Benediktsson.

Við Erna þökkum ykkur hjónunum fyrir heimsóknina, sem okkur
þótti verulega vænt um.

Annars var aðalcerindið með þessu bréfi að biðja þig um að
fylla út meðfylgjandi eyðublað, eins og þar er farið fram á.
Bannig er mál með vexti, að ég hef mjög lengi verið að hugsa um
að stunda hagfræðinám með það fyrir augum að taka próf í þeirri
grein. Þar sem umsóknarfrestur um skólavist rennur út 23. maí,
þá væri það mjög kærkomil, ef þú gatir sent umrætt plagg sem fyrst,
og það er einnig ástæðan fyrir því, að ég verð að sakja ákvæði
um skólavist nú, þótt ég sé ekki alráðinn að halda áfram námi hér
2-3 vetur enn. Það er mjög erfitt að komast inn í hagfræðideild-
ina hér og áskilið, að hver umsækjandi hafi umsagnarbréf frá mál-
metandi mönnum, og því hef ég leyft mér að ónáða þig með þessari
beiðni. Ég mundi fullkomlega skilja, ef þú teldir þig ekki geta
orðið við þessari beiðni, en þá væri mér kært, ef þú gatir sent
mér línu um það, því að ég þarf að greina nöfn þeirra manna, sem
senda umsögn skv. meðfylgjandi skjali, á umsókn minni til skólans.

Að lokum biðst ég afsökunar, hve naumur tími er til stefnu og
vona, að ég valdi þér ekki af miklum óþagindum.

Með beztu óskum og kærum kveðjum

þínun einlaegur
Geir Hallgrímsson

Heimilisfang:

Geir H. Benediktsson,
1737 Cambridge Str.,
Cambridge, Mass.

P.S. Meðfylgjandi umsagnauktjal ber að
senda þenn til skólans.

Hallur Þórsson
fengavörður Skólavördunarlig 9
Reykjavík

Reykjavík 9/2 1949

Herra dómsmálaráðherra
Bjarni Benediktsson!

Eg pakka viðtalid 2. febr. síðastl.
En vegna þess að mið fimmst eg geta
skipt mill mál, nokkuð nánar en
eg gerði þá, freistast eg til að skrifsa
þúr nokkrar línu.

Efni brefsins er einkom i sambandi
við það aðridi sem þér ræddus, að
hafa hér adeins 2 mom.

Til þess að skýra þam samleika,
sem eg sagði þá, að slikt væri heim
mominum ofvareid til lengdals, og einkom
þar sem get ek ráð fyrir mikil auknum
fangaplánni hér, leysí eg mið að vinda
þúr samtölù af þeim tíma fjölda
sem umminn er hér, hversu viku,
það ek alls 138 tímars eftir vaktarkrá

frá Magnúsi Sigurðsreyji. Því meir
adstodarfangavördir umnum hvor okkar
48 stundar á viku og adalfangavörður
42 st. á viku, auk þess verður adalfanga-
vördur ad fórra nokkrum tíma
til starfa hér, bæði ef hér sé mjög
mikil óg til gera og eins til ýmis-
kostar útreitninga. Einnig þarf sá sem
þýr hér í húsum ad afgreida margs-
konað vindi ad nötlu til, bæði síma
föngum og utanadkomandi vindum
allt utan hins skráða umhverfima.

Vidurkjandi umrókn minni, i þengri
mekingu salat, langal meig hér ad
bidja yður herra dómsmálaráðherra
ad ramma huga ad eftirfarandi:

Fyrst hvad sakadómari segir um
hæfni minna til starfsins!

Annast ad ef svo fari ad mið sem
kunnu gasta manni starfina ydi
bogt frá þui, byrði eg við ad i um-
fali tilgrein, ydi það sett i samband
við það leidindarmál sem nafn
Magnússar Sig. & ofici imi. on það
málefni finnst mið eg hafa sett til

at vera laus vid, og bid yður um from
allt at athuga adstöðu mena persu vid-
vikjandi.

Nó ondingu vil eg svo segja yður
þati, at eg og vid hjörin bæri höfum
alla okkar kid stutt sjálfskædisflokkim
og nu i seinni kid líkid a yður sem
hans besta mann, og get eg ekki amad
on hugræð til pers med nokkuri leið, ef
at minnis nýju og gómlu kunningar
þyrftu at fresta þati, at nuverandi
dómsmálaráðherra hefdi smidgengið
mei i persu efni, sem hí um væðir

EKKI VEIT EG HVORT ÞÍR METIÐ ÞAT AT
nokkru, on gæta vil eg pers samt, at um
þat e ora bil sem eg starfadi i verknum
medal komma og framsíðarmama-
lagði, eg fram krafta mina eftir gela-
til at fulla malefui sjálfskædisflokkim
og þat oft vid opögilega adstöðu.

Víðingafylkt
Halla Pálsson

Til dómsmálaráðherra
herra Bjarna Benediktssonar

FRITZ KJARTANSSON
99 WALL STREET
NEW YORK 5, N.Y.

NEW ADDRESS:
195 FRANKLIN STREET
NEW YORK, 13, N.Y.
Tel. CANAL 6-7840

April 7, 1949.

His Excellency, Bjarni Benediktsson,
Minister of Foreign Affairs,
Reykjavik, Iceland.

Dear Bjarni:

I am enclosing copy of a letter I wrote at your suggestion to Mr. Johann Hafstein, Member of Parliament, Chairman of the Board of the Company in question, in connection with the matter I mentioned to you.

I would appreciate it very much if you would be kind enough to discuss the matter with Mr. Hafstein on the lines we were talking.

I sincerely hope that something will come out of this and that the Icelanders will not ask too high a price for the charter of the boat, so that the business could work out for the benefit of the Icelandic owners and the eventual charterers.

Sending Mrs. Benediktsson and you my very best personal regards, I remain

Sincerely yours,

Fritz Kjartansson

FK/rb

VIA AIRMAIL

enc.

FRITZ KJARTANSSON
99 WALL STREET
NEW YORK 5, N.Y.

NEW ADDRESS!
195 FRANKLIN STREET
NEW YORK, 13, N.Y.
Tel. CANAL 6-7840

April 7, 1949.

Johann Hafstein, Member of Parliament,
Chairman of the Board of H. F. Haeringur,
Reykjavik, Iceland.

Dear Mr. Hafstein:

Our mutual friend, Mr. Bjarni Benediktsson, Minister of Foreign Affairs, suggested to me that I should write you about a matter I happened to mention to him last night.

I understand that your floating herring factory "HAERINGUR" is not working at the present time and I mentioned to Mr. Benediktsson that there might be a possibility to rent the boat to a party I know in this country.

Would you be kind enough to let me know whether your Company would principally be interested in leasing the ship and at what price per day or month and whether the Icelandic crew could be replaced by foreigners during the term of the lease and at what date the boat would be ready and in workable condition to be taken over in Iceland and what period of time you would consider for the charter.

I mentioned to Bjarni that I hoped that if you are interested in this suggestion and something might come out of it through my assistance, directly or indirectly, that I naturally would expect some kind of compensation and about this I would like to hear from you too.

Thanking you for your kind consideration of this matter and hoping to hear from you at your earliest convenience, I remain

Very truly yours,

FRITZ KJARTANSSON

FK/rb

VIA AIRMAIL

ALPINI

Hvalfjörður 6.6.49

Heildarliggjandi um!

Nú kímuðum við fer, eftir feri
sem orðir er fyrst, og snaipud verði
sfjórn óvartanlegar. Samanleiti-
verndarsöldin, fyrir orðum, og aertur
síði til högan í feri óvartanlega
og skránum til tiltegjuðum sínar
mánumiðum hvar. Því máuari
vanröðu fessa mikil heili öll
atefnunum um ófalsföringarverk-
söldum junnar gjör brettor. Þóru
þekktir, negra skel, fáðaðu
mánum þar, taldir kíðum og
skorð-skotir verksemiðjunnar,
ein hever fjárdannur. Nú er felta
þeyt. Lænsómenir virð vatna-
gloa, Skatarlöðin og illugam
og fó ein kum van söðum í

gríðarbatari síð af Alvaranevi;
Læfa leitt í fóð og í fessum
svodnum, þó ein kum að fávar.
Bofari virð Alvaranevi, en býrgríð
óþrællegar og gætin marga fóld
100% hrein skel. Engis ferri
leg vanðbodi en að dölarsau-
inn neppi snjótti að vinni fóð.

Næsljörki en fer gera samlega ír
lögunni og söðlinn komin og
fátaflða, en Þar er verðsmið
ánn einvíg svirkum orsuv. Þó
seth met tiltegund af docifingar
í fóðarsínum en i Ósuffi. Kjalk-
anum. Alvarnei hefur ferðumist
hlálfra Ían Kjörvinum stader
fyrir verðsmiðfjölu. Þar er hl-
sökk refermagn frá Þudhólo-
ári virki umini hl mota virð
gan emið vínsluna. Abstakan
i laudi allur og seiðstaklegðað
alllegsoði virð hófnuna og
lefnaðaði til afgricidlu
hogkvolum og óvægg. Alvarnei-
ingar sige drygstan fléttun

i þei vð lefin var, fessa sem bæti
van sónun hér virð fax af löða,
sem gjörðreyf telir málum og
leitt a' gos og hestur vð flokkur
af með mælum os i níðum skor.
Nóchnud en áhr var n' eklat.
Ní er fram heislun eðli einsaka
fálm sam keppnis fer, heldur en
verð a' sem en - fó fessa verk
samitju halit vð að verði örugg
lega orinum os an adjuvara
en oflutt sem ek.

Götur einskum og sem lögj
eina mada hér a' Íslandi
sem vor nephafn og kvaran mdu
vð fer vð fessa rausðar os vorn
nefðanar, en vð flimr defastur
þriði sér fótunga við Rökk. Fessa
mada er Sigrún Sigurðardóttir
mírar meistari, gréinsdeild
ar og hafðodum ar og aðeig sem
hadd er á hefðum sánum n' virði idn
stárinus og leggur yfir leikk megt
i gjörðu händ. Hær er níður haust
en spálf stóri mdu og eru
sánum um málferi flokkini.

Nú er min kennni og min fóður
at forvata minn gjálfstæðis-
fl. a' Þorðarinn; minni fara
þótt, i fóður vild yfirborðinu.
A. Jónasón og fóður Sigrún
min yklaði feri a' Sigrún
verði af hélgi gjálfstæðisfl.
snipar. Síðan verðsmið
minnar æf feldi eg fóður mynd
vel farit og vil malið hér
saxta með feri a' fóður
vild fáum til sundan.

illertæku kvedju

Hansard.

Nedarskáðan.

Reykjavík, 24. janúar 1949.

Kara frú,

I framhaldi af samtölum okkar um "Nonna"-mynd, vil ég taka fram, að þó að fjárhagsástæður geri það ómögulegt að íslenzka ríkið styrki yður á þann veg um framkvæmd hugmyndar yðar um kvíkmyndatöku þessa, þá tel ég mál þetta vera mjög mikilsvert fyrir Ísland. Enginn efi er á, að ef kvíkmyndin tækist svo sem vonir standa til, myndái hún geta haft mikil menningaráhrif hér á landi og einnig orðið til góðs fyrir Ísland út á við. Eg vil því óska yður allra heilla um framkvæmd bessarar hugmyndar yðar, og vonast til að erfiði yðar megi leiða til þess, að hin fagra hugsjón yðar ratið.

Yðar einlagur,

Frú Annie Leifs,

Reykjavík.

Torgeir Anderissen-Rysst
Norges minister

✓

25. 5. 49.

Reykjavík

Kær venne! din spørste ong fór
en lit sidað um þóholti Noyy-
forjet. Samvæðut innan kringi
Íslands varði velti et P. H. hvaraw
við reis hundan sítrægjum var
allar velti hins
din heymur !

GUNNAR BJARNASON

KENNARI

RÁÐUNAUTUR BFL. ÍSL. I HROSSARÆKT

Hvanneyri 4/4, 1949.

Góði kunningi og flokksfélagi.

Pú verður líklega varla kominn heim úr þinni merkilegu reisu, er þetta bréf kemst suður. Fyrst vil ég þakka þér kærlega fyrir síðast og biðja þig fyrir kveðju til konunnar frá hópnum hér á hólnum.

Ég minntist á við þig í síma í vetur, að krítiskasti pátturinn í málínu um Atlh. bandalagið væri afstaða Framsóknar, og þótt nú sé formlega búið að ganga frá þessu, þá er pólitiska hlið málsins ekki leyst. Mér er næst að halda, að Hermann og Páll Z. hafi ekki minna en helming Framsóknar á sínu bandi um afstöðuna til bandalagsins. Það er svo mikill klofningur og hiti innan flokksins, að það getur ekki nema kraftaverk haldið honheilum saman við næst kosningar. En í sambandi við tangarsókn okkar á flokkinn, þá finnst mér, að við þurfu að hafa hönd í bagga með þróun málanna. Sundurþykkjan í floknum er mest innbyrðis í heimilunum, þannig, að unga fólkis fylgir Hermanni og dásamar séra Jakob meira en Eystein, en velur honum og Bjarna Ásg. óþegin orð. Forleðrar í sveitunum láta oft undan pólitískum áróðri unglingsanna, sérstaklega er algengt, að mæður fylgja sonum sínum að málum og karlarnir dansa svo með til að halda friðnum. Nú er það svo, að Hermann fær sín sjónarmið fullt eins vel túkuð og með mun meiri frekju í Tímanum en hinir túlka sín. Fólkis finnur bilbuginn og hlédrægnina hjá ráðherrunum og dregur þá ályktun, að þeir hafi ~~vinnu~~ vonda samvizku, en telja Hermann þann, sem hafi valdið og öryggið, og svo er margt sveitafólk á þeirri skoðun, að Páll Z. kunni ekki að segja ósatt, og annað meira, það er algeng sú skoðun, að hann sé skyggn og forvitur og skynji þróun mála að annarlegum leiðum. Þessu hefur Páll komið inn hjá fólkis á starfsæfi sinni, sem er orðin löng, og hann er persónulega kunnugur á flestum eða öllum ~~því~~ heimilum landsins, og styrkur hans er því persónulegi áróðurinn, sem er veigamestur. Ég efast um, að Eysteinn og Bjarni geri sér nokkra grein fyrir situationinni.

Nú hef ég orðið þess var, ~~því~~ fólk hér í sveit og framsóknarstrákar á skólanum hafa lært utan að greinargerð þeirra tvímenninganna, og telja hana það bezta, sem lagt hefur verið til málanna. Kommarnir eru, að því er virðist, orðir alveg máttlausir í þessum áróðri, utan sinna þróngu flokksbanda. -Fólk er alltaf veikt fyrir dylgjum og hálfkveðnum vísum eða trúið alltaf öllum vömmum og óþverrahætti upp á alla, sérstaklega ef því er ekki mótmælt með þeim hætti í hvert skipti, sem bezt flettir ofan af dylgjupostulunum. T. d. trúá flestir Framsm. og markir fleiri því, að framkvæmd Keflavíkursamningsins hafi orðið með einhverjum óskaplegum endemum. Þessa trú hagnýta tvímenningarnir í greinargerð sinni, dylgja um það en benda ekki á neitt. Fólk er farið að tala um og vitna til Keflavíkursamningsins, eins og hann væri orðin staðteynd um einhverja fásinnu og fáheyrt endemi, en nefnir aldrei neitt sérstakt, en finnst þetta sjálf-

AR BJARNASON

KENNARI

NAUTUR BFL. ISL. I HROSSARÆKT

Hvanneyri

sagt, af því að það eru svo margir, sem gera það. Þetta á að vera dulþú in herstöð, Bandaríkjamenn svíki hvert ákvæði, sýni íslendingum fáðæma fyrirlitnigu, smygli vörum í miljónatali, selji peninga einnig í miljónatali á svörtum markaði, fleki kvenfólk og spilli siðmenningu þjóðarinnar og svo fr. og svo frv. Þetta finnst mér nauðsynlegt að taka alveg sérstaklega til athugunar og upplýsa þjóðina um það sanna. Ég teldi t. d. mjög heppilegt, ef hægt væri að nota greinargerð Herm. og Páls sem tilefni fyrir bandaríkska ~~mi~~ sendiráðið til að óska eftir rannsókn á pessum málum til að leiðréttu pann óhróður, sem borinn er á Bandaríkin í sambandi við þetta bæði í blöðum og gróusögum, sem dreift er um allt landið. Ég sendi þér hérmeð greinargerð tvímenningann og krossa við það með rauðu, sem ég tel nauðsynlegt að hrekja mjög áberandi fyrir pessum mönnum og upplýsa fólk um málið. Bezt ef Eysteinn og Bjarni vilja vera með í pessari starfsemi, og ~~á~~ mér er næst að halda, að þeir sigli sig út úr áhrifum og aðstöðu í flokki sínum, ef þeir láta Hermann halda svona áfram. Að vísu er bezt fyrir okkur, að ófriðurinn sé sem mestur hjá þeim, og það finna þeir líka, og hlédrægni þeirra getur ekki verið sprottin af öðru en fírra flokkinn vandræðum.

Þá ~~mi~~ er annað. Hér er því haldið fram af Framsm. að óeirðirnar séu allar að kenna Heimdellingum, og að varaliðið, sem aðstoðaði lögregluna hafi verið ~~kví~~ kvítliðaflokkr Sjálfstæðism. og allt gamlir náristar, og þegar það hafi sýnt sig, þá hafi fólkið ærst, en hins vegar hafi flestir óróaseggirnir verið unglingsar, þeir sömu og stunda óeirðir á gamlárskvöldum. Það byrfti að gefa út skrá yfir alla, sem náðst hafa og beittu ofbeldi, sýna myndir af þeim og upplýsa í hvaða flokki þeir eru. Það er alltaf mikil tilhneiting hjá fólki að hafa samúð með delinkventunum, sérstaklega þeim, sem sýna stjórnarvöldum mótpóra. Þessa samúð þarf að brjóta niður með öllum ráðum.

Þetta var það helzta, sem ég vildi segja þér, og það sem ég hef orðið var við hér í sambandi við pessi mál.

Vert ~~m~~ blessaður. Þinn einlægur

Arni Bjarnason

Miðaðar Bjarnason
allar óró, neumur, hvern hringi til, til hvern
i slíkum, því til hvern felldur, til hvern skákuður
falskurs, þingháður, með miði, til ófyrir óskum.
Til þess og slíkt hringi, varfle það upptil M. ekki. Hvern það
vel, hvern mikill.

Landssíminn

SÍMSKEYTI

Eyðublað nr. 1 d.

= UTANRIKISRADHERRANN RVIK

Mótttekið:

10²⁰ 10 OKT 49
21

Athugasemdir símsþjóna

Símanúmer ritsímans:

6411: Vardstjórin, fyrirspurnum um símsk.svarað

Símanúmer ritsímans:

1020: Afgreiðslan, tekið á móli símskeytum.

LANDSSÍMI ÍSLANDS

AKUREYRI NR 20/1276 17/16 W 19 9 40

= OROEKSTUDD FULLYRDING FINNBOGA RUTS GAERKVOELD
HRAKIN I READERS DIGESTS JUNIHEFTI BL 26 =
HELGI VALTYSSON *

Jún - mei (au.)

44930001.

Moskva.
"Dagur flugflokans"
17 júlí 1949. Vassiliy

Jósep Stalin flughefðsþófti og :
Rússneska flugvila "fljúgur lægra,
kratir gildir" en nokkrar
áðrar....

"Meðin fyrsta bolsónkaflaki
sins g felaga Stalins, er landmárt
ordið voldugt g ósigrars
Hegveldi."

Flugfloti Rúður
Vassili Stálin'

Ameríku þeik

Miðju Þjórs

Readers Digest: Ameríkska maí-heftið
svarar til brezka júní-heftisins, sem
HV virðist hafa í höndum.

-
- The Case for Land-Based Air Power.
 - By Francis V. Drake (Readers Digest, maí 1949)

.... Það er engin ástæða til þess að draga dul á hæfni B-36 flugvélanna. Þær geta flutt atómsprengjur til hvaða meiri háttar skotmarks sem vera skal og flogið heim aftur til Norður-Ameríku. Ein slik flugvél flaug nýlega viðstöðulaust frá Texas til Havaii og heim aftur, alls 8400 milur, varpaði sprengjum-farmi sínum miðs vegar og ~~inn~~ hafði, þó ~~ver~~gar hún lenti, nægilegt benzin til 1500 milna flugs að auki. Þessi flugvél, B-36, getur flogið með nérri 400 milna hraða á klst. í 40.000 feta hæð, og þýðir það, að flug frá Labrador til Moskva, svo að dæmi sé tekið, tæki liðlega 11 tíma, eða skemmti tíma en áætlunarflug milli New Tork og London. Auk þessara flugvéla, B-36, eru til flugvélarnar b-50 og endurbættar flugvélarnar B-29, sem flogið geta svo að segja ótakmarkaðar vegalengdir með því að taka benzin á flugi. B-50 flugvél flaug nýlega um-hverfis hnöttinn, 23.400 milur á 94 klukkustundum, og tök fjórum sinnum benzin á flugi.

Hver heimildsdeildarabústads

spæð er ekki sett með fari i græin í Tímarannum í dag, at fjærveitingas og heimilda til birstadanna hafi a' undanfönum þórum ónnur adeins numið 500 fris. Þev. árið 1948 og 400 fris. árið 1947. - Árið 1946 er 200 fris. þev. heimild sem sleggsl er at gæta í grænum.

Síðan fessi líkra var teknim í fjárlög hefi notkun henns veit fessi (eða réttar: notkun fris í þessum skyrslu):

1946	Heimild	200.000.-	Avisat	430.071.09
1947.	Heimild	400.000.-	"	417.818.01
1948	20. gr. <u>XVII</u>	500.000.-	"	740.967.14
				<u>1.588.856.24</u>

Opnaf af hefi verið vanti til hinna eiginlega nýbygginga

	1946	1947	1948	Samtals
i Nærkampsetið	319.724.03	200.000.-	20.000.-	539.724.03
a' Selfossi		100.000.-	100.000.-	200.000.00
2. Vík: Myrdal			250.000.-	278.192.60
	<u>319.724.03</u>	<u>328.192.60</u>	<u>370.000.-</u>	<u>1.017.916.63</u>

Til búskaparsa hefi verið greitt á líma bilum

vegna birtistat i Bolungarvík	1946	75.000.-
" " i Bíldardal	1948	130.000.-
" " a' Siglufjörði	1948	<u>200.000.-</u>
		405.000.-

Til vidgenda i Húsaískum býst	1946	35.347.06
" " Bolungarvíkum býst	1947-48	22.642.14
Til vidbæggingar og vidgenda i Skýrskishóum	1947-48	73.367.92
Til vidgenda i Bíldardalsbýst	1948	<u>26.000.00</u>
		157.357.12

Auk fessi til vötg. a' Eftirfjárðarsýsluð a' árinu 1947 ríml. 3200 kr., og til Skýrskishóums
vitgenda, greitt á árinu 1949, ríml. 5300 kr.
~~samtals ca. 8600~~ ~~samtals ca. 8600~~ 1.580.273.75

Dóms- og kirkjumála-
ráðuneytið

Opss skal getið at af greiddlunum
a' árinu 1946, var ~~um~~ ríml. 10.000
ávisat af 20. gr.

Verle

Samtökisbæstæðum að Hringvirk hafdi
veit keppens að árinu 1945 fyrir hr.
70.000 og andvindit grett af 20.0%.

Hér eru samtökisbæstæðir sem fráning
hefð farið um að seminum 20 árum:

1944 í Tjófundi	Kampavent	kr. 150.000--
1940 í Vestmannaeyjum	"	60.000--
1940 að Þorlafindi	"	25.000--
1940 í Stykkishólmum	"	44.239.89
1928 fá Sandvikörfu	"	35.000
1941 meypt í 2 hlutum	"	11

Sínum var keppin bæstæða sýn-
maðurinn að Seyðisfjörði, at ~~þaðan~~
~~þaðan~~ fær undra samtökis-
skipti síðst, en það er nán-
þróttus.

B.M.

Frá meyptum

-1000.24 4000 Kampavent
-1000.021 1000 Þorlafindi
-1000.202 1000 Seyðisfjörður

1000.72 1000 Þorlafindi
1000.50 1000 Seyðisfjörður
1000.00 1000 Þorlafindi
1000.40 1000 Seyðisfjörður

1000.40 1000 Þorlafindi
1000.00 1000 Seyðisfjörður
1000.00 1000 Þorlafindi
1000.00 1000 Seyðisfjörður

1000.00 1000 Þorlafindi
1000.00 1000 Seyðisfjörður

Henri Voillery

*Envoyé Extraordinaire
et Ministre Plénipotentiaire
de la République Française*

*vous prie d'agréer ses
plus cordiales félicitations,*

à l'occasion de votre nomina-
tion comme Ministre
des Affaires Etrangères,
et se félicite à l'avance des
excellentes relations qu'il
est appelé à entretenir avec
vous, en votre nouvelle qualité.

7. janúar 1949.

Hér með votta ég yður, herra utanríkisráðherra, bestu þakkir fyrir þá gleði og þann heiður, er þér sýnduð mér með því að senda mér fögur blóm á afmælisdegi mínum.

Með sérstakri virðingarkveðju

Lónkravur

Telephone:
Mayfair 7777
Telegrams:
Mayfairel, Piccy, London.

The May Fair Hotel,
Berkeley Square,
London, W.1.

13. febr. 1949

Koni broður,

Eg hefi aður sent
þér ófáran línu með
blatauskippum.

Þræktar velt að
Nalþyr uttegi ver skýrslur
þær sem norska verðamannar
nefndur og Trand Hegna i

Stavanger hafa birt, sva-
sen getit en i anni ir-
Kloppanni.

Fundur eiga af verða í
margin með mannum frá
MOF. Einhverjar tafir kunnar
af verða vegna þess að faderi
Mr. Leevie's formanns lössku
refridarmálar gesti gor.

Af fæstir knægjur
enir suur

Talat við E. f.

Hann segi mið Hótelin 22 mars 49.

Eg. *Björn*
Kari Bjarni Benediktsson

Eg vil byggja kír mitt að þui að fá að fiskka yður, fyrir alla það að götu að stofa sem fér veldus mér að síðasta ári. Mig lángrar til að fá að líta til yðar afhver i sömru bönaragard sem í fyrri, en það er í sambandi við það hvort fér veldus vera svo vörur að fala málum minnum við Flugmiðla Þórhalla í sam bandi við útblukun skyldjur. En svo er mál með verki að ég hefi ekki teki feri að þui að komast heim að suni, þúni að ég vers að brúka sunarins til að taka verklegt hér í Noregi, en mér fyrst það mafa milla þísingar fyrir mig að ég geti fengið að nota sunarins hérá i Noregi, því að það er mært sun regi bel mig tafa geg af að sjá og fylgjat með hérá i Norsku flugvölu verkstöðum. Það er menningin hér mér að fá að skifa um verkstöði í sunn og fá að byggja að þui verkstöði sem hefur vist gerðir að laun flug vellum.

Eg vil mi ekki ferista yður með að þessu. En ég vil fá að örka yður ~~gild~~ göð að þessu nýja ari sem er að byggja og gledi leglo sunars eins ósk að ég fái að breva frá yður að suni kom and.

með bestu Kvarfju

Björn Theodorsson
Otto Enges gata I^A.
Horten
Noregi

Gardí. Hlíðanesi 17. '49

Herra Bjarni Benediktsson ritherra
Reykjavík

Jeg verð at senda eftir línu til at þauka
förmri umsamliga athlot vit at komast hringat
nordur, enst því at lána og leyfa minn afmøl
af bil og bilsþjóra.

Ferðin geng vel enda fór Hannus með mið
lins og broldi egg.

Hannus var at hnippa i bilsþjóra á leitimi
og fórst honum vel at sívila þá sem eillhvað
var alhugaverð lija og alib. Þey at hann var
heppulegur í eflisíl a vegum sem er mukil
þórf fyrir.

Het nordusfrí, þat sem þey pækkir best til es
eflisíl með öruggi a vegum, mjög ábóleasant
og siccánklega a vegnum um Siglufjörðarskárt
þat hringat manni i bila og í bilspalla, meira
meira en góðu höfi gagnir.

Ef fari allt leit malagt minnum hennilem
þá vildi þey gjörnan mega eiga most í
at kynnast eftir belus og þauka umsamlagan
greida.

Umsamlagast

Pilvi Ólafsson
(frá Siglufjörð)

Elliheimilið Grund, Reykjavík, 5. September 1949

Háttvæti ráðherra,

Nú fegar jeg er orðinn albata og triðlefftur, dufist jeg loksns
áð skrifa yður. Fyrst og fremst vil jeg þakka yðru velvred og hjálpseni,
þaði í London og einkum síðan jeg kom heim.

Þarnaest við jeg þakka yðru fyrir glæsilega frammistöðu í Washington. Ensk
og ameríkansk blóðlofduðu næða yðar, en Atlantshafssáttmálinn var undirritatur.

Bókasafn Grundar er vinnustofa minn. Jeg vinn best frá 5 á morgna til
kl. 9 f.m. Hef nái lokis við fyrra bindi af sefiminsningum mánum, um 300 bls.
og er að rita bók um Hróðolfs (Rudolf). Þær, nafrænda Englaðskonunga og Ríðu-
jarla, sem sær á Þær í Borgarfjörði, 1030-1050, flutti inn fornenska Haf-
rofis, með þó, æ osfr. og skipulagði kirkju Íslands. Hann flutti líka inn alla
"terminology" ensku kirkjunnar, allt að hin 80 ensk orð um kirkjulygð ófektum komu
þá inni íslensku og standa enn. Hann fær Sigríð, föður Sæmundar fróða, til að
senda son sinn til hins frægasta skóla á Frakklandi, í Þær í Normandí, þar
kenndu Anselm og Lanfranc, mestu heimspekingar, sem þá voru uppi í Evrópu.

Þér sjáist, að þetta gjörðreyfir allri kristniðsöga Íslands. Noregur á
engan þátt í henni. Jafnvel hinri 7 klérkar, sem sungu messu á gjábakka vit
christnitókuna voru allir englendingar (frá hineum norrænum sælandi hluta Englands).
Jeg hef 3 stóra kassa hér, fulla af pappiðum frá British Museum Library, og verð jeg
mög ar að móta úr því.

Mestum hluto 50 ára vinnu minnar í því miklu bókasafni. Hef jeg varin til að
leita uppi alls, sem við kemur Í slandi, á ensku, frónsku, þýzku, ítölsku, spónsku,
hollensku, pólsku, rússnesku, ungarsku, og jafnvel Ásíumálum. Hef jeg ætit, þar,
haft við hendina meini til að fylja fyrir mið mál þau, sem jy skildi ekki. Af
þessa leidi, að pappiðum í kössumum eru mest megnir Islandic, einig Haððó
Hermannsson kalla.

Fanns, hef jeg unnið borgunarlauti í þarfis Íslands í hálfa öld. Auk þess leit beindi
í fjölda Íslendinga, sem leituda mið uppi í British Museum, vissa að mið van þar
ætit að hitta, útregadi, jy sumum þeim stað. Þessi tímatalið hætti, þegar
sundirat Íslands komst í. Aldrei taldi jeg opti meiri að eyda tíma í þarfis
landa minnu. Þóttur Benediktsson sagði einumini að jy hefti unnið

Starf sendriðs, borgunarslaust.

Sunnar landar hafa verit mér þakkláttir, en margin tóku aðstöð minn sem sjálfsagaða, jég hefti ekki annas að gera. Útþifutók er heimkominn menn báðum mið um að kaupa í mislegt, borgunin skyldi koma eftir. Þeim svaraði jég ekki.

Að minnast að ánsægilega samveru ókkar i London er eins og að fara optuva: fornöld, slik stórtidindi hafa gerst síðan.

Jeg á sunn. 20 bréf frá Winston Churchill, fyrste bréfum dagsins 14. apríl 1940. Jeg var eini Íslendingurinn, sem hann þekkti. Jeg geymi þau eins og gull, en yður mundi jég sýna þau heima liða yður, ef þa viljið.

Fyrirgefít mér að jég að lefja yður á Kosningatíma, en má jú bendu að villandi
þjóningu: Stjórnartíðindum A. 5 B. 7 1948, bls. 250:

"The Government of Iceland will apply to the merchandise trade of such area the provisions relating to the most-favored-nation treatment of the merchandise trade of the U. S. A."

Framleidsluvörður Bandaríkjanna er beint: goods produced in the U. S. A.

Að kalla þær, trade et að með vore merchandise trade er villandi.

Jeg heft skrifast a' nýlega við Churchill, jég sýndi honum með rannsókn fyrirra manna - og Hafða-nafna: Normandini að nafni hans en upprunalega:

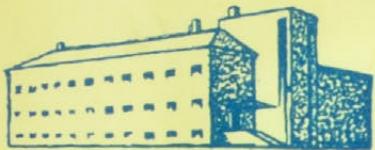
Kirkju-Ullr.

I Domestian Book er nefnt stafat Cherchell, sem heldst frá mið 14. aldir.
I Normandini vorðu kirkja, quergue til Dunquerque. Ullr er alment nafn
i Norði: fornöld, opt: Stadanófnum líka: Ullerud (Njóstr. sem illur hefur
nott, i Skógi). Kirkju-Grimr heiti tiltegins á 19. aldi

Fyrirgefít þorði að jú að lefja yður

Ytareinlægur
Jón Stefánsson

P.F.

HÓTEL GARDUR

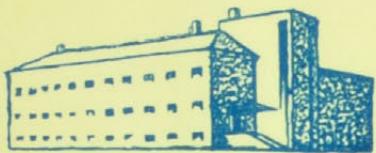
Símar 5918 . 6740

REYKJAVÍK · ÍSLAND

7/8. 1949

Hr. Bjarni Benediktsson
dómsmálaráðherra.

Kunnu ega máður i hauklægja þejaspreppi
i Þórmessýslu, sem ekki vill látta nefns síns
getið, vill velja athugið yðar, sem dómsmála
ráðherra, á því, að brot er þar óri framsíð
á reglum um spreppstjóra, þar sem Dagur
Breyngólfsson er fyrir löngu fluttur til Sel
-fossi, en veldur en spreppstjóra embættinu.
Hefið fæsta on. a. orðið á þeim bega, að seo
óleyfilegur spreppstjóri nefis ekki flutti mann
sýnleg ambættisærindi í spreppnum af
þeiri réttmæltu móðslu, að gerði mann
yfir ómerkari gerðan og embættid teknid af
þórum með kvaru. Æs mið telifari til að
taka fram í, á þessum farsendum og

HÓTEL GARDUR

Símar 5918 . 6740

REYKJAVÍK · ÍSLAND

drifa góðan Sjálfstæðis
-manns í embættid;
sem er : Mr. Gunnar
Sigurðsson í Seljavallungu
viðum lífverði matur; og formatur Sambands
ungra Sjálfstæðismanna í Ásnesseyslu.
Hins vegar vólk „Framsóknar“-menn í
vrepnum yfir að koma manni frá sei
í embættid, og nafa til skrifstofa, eftir
þjórum, þarfí vrepptfórafni. Það miðaði
-fari, út af óleyfilegi seta daga, í afslífta
leyzi síðluonamann, sem er „framseðism“;
áð gera „framseðinum“ glemu um koen
-ingarmann. Og gef oss Gunnar í Selja
-vallungu.

Vinsamlegast

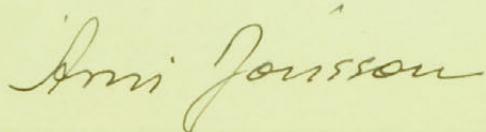
Omáfragreiðus löguítríngur

Gróðrarstoðin, Akureyri, 2.des.1949.

Hæðstvirtur ráðherra!

Eg get ekki stilt mig um að þakka þitt ágæta erindi í útvarpinu 1. des., um stjórnarskrármálið. Eftir að ég hafði blytt á erindið, sem leikmaður, tel ég mig hafa fengið mjög gloggur og raunhefar skýringar á þessu máli. Það sem að undanfornu hefir komið fram um stjórnarskrármálið bæði í ræðu og riti ýmsra manna, virðist mér nokkuð einhliða og án skýringa á eðlimálsins. En nú tel ég mig hafa góða yfirsýn yfir málið og trúi ég ekki oðru, en að erindi þitt hafi vakið þjóðarathygli.

Með bestu kveðjum

CROFTON HOTEL

QUEEN'S GATE

LONDON, S.W.7

Telephone : Western 7200 (4 Lines)

VIII: I: MCMXLIX.

Dear Friends,

Your characteristically kind letter of December 20th and the most welcome album "Reykjavík í Myndum" which you so generously sent us have given us more pleasure than we can adequately express in words. We thank you very warmly indeed for them and believe that it would be superfluous for us to assure you how genuinely we really do appreciate not only this most acceptable gift but also the motive which prompted it and above all the sincere friendship expressed in your letter.

We shall always be glad and grateful that our last official assignment should also have been one of our happiest because of the unfailing hospitality, kindness and understanding which we received from all with whom we came in contact - not only the leaders like your good

A Crofton Hotel

selves, but also all sections of the community. We are therefore particularly pleased to have such a beautiful pictorial souvenir of the capital city in which we passed most of our 4½ years in Iceland. The work reflects very great credit on all responsible for its production.

Our wholly involuntary delay in thanking you is due to the fact that the cold damp of our temporary home at East Ilsley so incapacitated us that we were obliged to transfer temporarily to this hotel where we expect to remain at least until February 5th, after which our plans are uncertain. We greatly hope however that we may have the very great pleasure of entertaining you in Britain if circumstances enable you to come here in the not too distant ^{future}. We also cherish the hope of being able to visit Iceland but that will only be after we have successfully solved our various outstanding problems.

Meanwhile we unite in kindest thoughts and very best wishes to you and yours for 1949 and the future. Yours very sincerely,
Mildred & Gerald Shepherd.

Ry a fóllond.

10. júní 1949

Herra utanríkismálaráðherra

Björn Benediktsson.

Eg er nú að undibíra mig til
forsínus vestur, en fleiri hef ek gott
og fleiri aðlegri. Eg hef lægjir um
at Kommunistar ymmis hér af miðlu
Koppi að Árni Ólafssens - og meim-
ingförmila, svo sem í ódum síðum.
Við hef ís fengið slikeð formóni,
æs ís þau, erri þekkt vitsvísid. Þeir
hef með annars progrannum fáum
forn halftaunna, andstæðinga
Atlantshafabondalögjins og Íslis-
doni, sem viljs miða engu ís-
lengju vits. Houndbundið þeir eru
hei metal annars progranns fáum
Hælgarsar s Westergaard markar
Nielsen, sem þið ferum að mygg-
ru sinn høg. Þeir eru þurugir
Satness - donissu - hæft, eftir
hvernig fávis miða mig, því að
íslensk stundum yfir sakklaus - at
þau hefti kostad Kommunistar
fartan mórgaðs agent i Drifji
at koma til Íslands kerfum
balkreyntum Lipsticum Andre-
sonum. En Björn Þorlaksson
þékkir sas í ymsu ódin straf-
maki íslenskra íttvergrjósins, en
maki leitir hafa komin fengið frá
því við Kermtarsíðar að 3000
kr. Stykk að ór til fólkistofnum

Kornros kunnar nimmistöggðin. Í
Bjarni M. Sírlorou hefur skipt 20000
þákennumbross og óforsu, þar sem
þvíju er umt gannudis -
kannanum líka. Þar sýnast mið
þous eru háðilegir, móður og jóni -
kres. Þessar bár hafið paulegir
og er veit at þeir haldid mið err
og óf himskar, at ég mildi hafa
lítt eða ekki veyjist hundarðum
þriðrus fyrir. Það sýnast mið mið
þrjum fyrirbiningum haga næris
af helstu Þórkennimál Þórmóru
Dóra lagt dóru a honum - bond -
Dóra lagt hana him oskileg -
rili. - Það hanna him oskileg -
rili. Þessar bár er manndyr og
estri. Óg mi hefur með fríz -
fa' il. Óg mi hefur með fríz -
fa' il. Það er sérstakum und -
þriði, - og fyrir hana teknar hji
völdi. - en slike báru eru
gyldendal, en slike báru eru
aldeiðefræ, ít án styrks. Það
er datt sér. Westergaard, óg
Jón Helgason spillaði þriði og
slíku styrku lengið hji. Dóur
íslensk fórbundsfund og tökkun
íslensk - íslensk fórfund, en
þjórraði styrku leið hji. 2000
d. til orðritgerð Westergaard
Nielsens? Þeir moderne Island
ur nítíðibákennumi Island -
ur nítíðibákennumi Island -
ing - þar sem 200 haflygir er ad -
ing. Kornitz með annars og
þákennumiðum sem ótrúlg
þákennumiðum faust til fóndar
ulínlegas, 'Fórhald til fóndar
fóretal' s. Þórrelse. Það fel
í þrið manndyr og veiðiletsmál
og styrku faust til utgáfubár -
og styrku faust til utgáfubár -
og styrku faust til utgáfubár -

at vart 2600 ísl. kr. eða þór 3
mín bil, og ókra éis pers, at síðan
leggja þau 1500, en félög íslensk
ritbrafumr minn af fáðari sínum
leggja þar fráu, sem á vanta.
Þegar til að Stefnun Ják. 3. Þjósteini.
Einnis, minn málid. Þegar tel, at
med bákinu verði bráð þar
skorð, mis silningssleysis,
missoyna og ójöldas, sem seist
hefur verið fyrir óg síði af Íslenskum
þóru s miðaltar þeim 3. Þórum
s þeim attorriassum, at þór megi
þórunnegi verði opin leit íslensku
þormennta - 3. menningssleys-
mumum, enda munu meogi minn
í höfuði helstu vildónum Þórum
þylli, sjá um hona - 3. hryggis
mis haps tryggt þar 6-7 all-
verðgarmista mið þeim. Þegar huzur
hefur kveði min flakkshognum
me ligrubræssum - Þórum
þors eru - en jákvæð málum -
þór mið 3. silningsseldi verð
gildum minnum s þóntum minnum
þetta mál s vellatil tilfinni-
ngs - En eru s éis þó meiri
dýjolíos - þekkt.

þey málid s inn verð yðvora
fylgd at þessu málid, og hennar
verðbi, s fastlæg.

Bíð at heilsa gánlun minn
þati yfir og Sudurnes þenkukomu
minnum. Með vísindum s framt.

Sudurnesontfogalei

Brunnagur Ólafri f. b.

Væðum ^þeypt í minnum
tíma.

Hálfar Ólafur Ólafur i Ámossýslu

2. oct. 1949

Níðulegi ráðherra, heidrað um!

Þróður málum farið, at og kaupstír sigrars mokkvar
hér í sladnum ^{a.s.l.von}. Hæfði og kórrda hér undanfarin
ári en leð kann fara á s.l. vori. Hæfði kann
þeggt hér fíos y klóði g roðust mokkurst fyrir. Þótt
samningar voru skilur, at engi skulða vor til kamps,
þótt mið rétt at kaupa þessar sigrar, þá er kontinn
fó. Þvíð varð með kaupla var 19 þúsund krónur. En misi
er fjarhagslega ofvilet st. risa undir þessum, enda
hefir skrifstofnun: kirkjumálaráðherrinn gefið undir fálm
með kampi í þessum sigrum, af samþykli eljörvarsins
benn til. En hinsanna 2. föld í sladim g þótt miði vori.
Eg á slæti notgengi að vithomandi ráðherra, svo at heldi megi
verfa. Þótt þess vegna enjós mið til finn g þíð þíð að
fja misi líf, of fin telr fórt suo vel að gjörd. Eg hefi
þorft þaðri um til kirkjumála ráðherrynnis.

Hér þóttir rétt at losið þessu mið þórgar,
þótt at þótt og ólíð líf at breiðing verði á ríkisstjórn. Sjálf-
slettnismánum í ótræg. Þótt mið hæggilegt að hafa vafrit fyrir osban
mið, og óhægt mynd mið regnast g ógjæfel að salju míal i hender

instriði manna sljómar. Æf þér vori sigi óhreyft ók
þurft at líkinni vid þetta nauðsynjarmál mið, vori
mið stórmill greidi yz gatvæð gjölt, af þessi vand leystist
at fyrsta.

Bor þins flægta og i trausti ofurldílla hrymra á
fjari súnum vantaði skilningsi þótt miðni freyr hýja
þér en líll hunnun mórrum í örðum flokkum.

Fyrirgefði dæslum mina.

Met mikilli virtigni yz góðum einskring.

Óska gengis og sigra í komandi t.d.

Gunnar Jóhannesson, presti; Skarð

Reykjavík, 11. október 1949.

Góði vinur,

Málefni það, er um ræðir í bréfi þínu frá 2.
október s.l., hefi ég rætt við skrifstofustjóra dómsmála-
ráðuneytisins. Hann segir að ákveðið sé, að þú fáir
umræddar greiðslur begar fé sé fyrir hendi. Svo sé að
vísu ekki nú en því megi alveg treysta, að greiðsla
fáist á sínum tíma og um það muni hugsanleg stjórnar-
skipti engu breyta. Hann segir þess vegna að ekki sé
meira í málinu að gera að sinni.

Eg hygg að við þetta verði að sitja í bili.
Þú létur mig vita ef ég get veitt þér frekari fyrirgreiðslu.

Með óskum um allt gott þér til handa
þinn einlægur

Séra Gunnar Jóhannesson,
Skarði,
Árnessýslu.

TELEGRAMS:
SALMON REYKJAVÍK
CODES:
A. B. C. 5TH EDITION
BENTLEY'S

S. ARMANN
SALMON AND TROUT RIVER CONTRACTOR
AND CARETAKER

TELEPHONES:
2400, 3244
P. O. BOX 553

Owners Interest
represented in:

Þverá, Norðurá,
Grimsá, Gljúfurá,
Litla Þverá
and Lakes
Laxá Þlungeyjasýsla
Miðfjarðarár
Flókadalá
Flekkudalsá
and others

VARDARHUSID
REYKJAVÍK,
ICELAND

7/10.149

Kærir minn.

Sundlaðt yffirlýsing frá Gfs. Salaceds
voua juy at þetta leitvislega mál
síði Káni i Bifrítu.

Trúysti fyrir til at gá mun ad
mijr verki vott galdegrisleyfi fyrir
kr. 220.00 - sekkun og malskotkædi
i tveimur lagir til hvers atila kr. 110.00
sem fyrst. Gang er til Kánu
at mijr verdi viltar galdegrir til
U. S. A. til sauringaagunar vitsigtæði
efraustfullkædi vitsteighein vit pessa
atila. í saubæði við ós, "business" mun,

Mjef frá Col. Cooke, sunn er i
þinnu rannsóknar orðum eðeinsamt
Vitisund Met þekktalei og misbegris
þinn mið sunnt Ármann

24/10 49

Helgi Valtýsson
Akureyyi

Pakka upplýsingar skeyti 19/10 er komu góðum notum

Bjarni Benediktsson

Herra dómsmálaráðherra Bjarni Benediktsson.

"Templarahöll Reykjavíkur" hefur veitt móttöku þeim tvöhundruðfjörutiuogniubúsundum króna, sem bér, herra dómsmálaráðherra, létuð ávísu til formanns Húsráðsins, af þeim 300 búsundum, sem síðasta Alþingi veitti til bindindisstarfsemi, samkvæmt óskar og tillögu.

Þetta er hið fyrsta opinbera framlag, sem Húsráðinu berst sem árangur af viðleitni bess til að afla fjár til hinna fyrirhuguðu byggingaframkvænda Góðtemplarareglunrar hér í Reykjavík. Húsráðið og Reglan í heild munu verða mánnum bess, að þér urðuð bannig fyrstir til að koma í framkvæmd slíkri aðstoð.

Um leið og Húsráðið latur í ljós ósk um að eiga velvilja yðar að í framtíðinni, vill það hér með fara yður, herra dómsmálaráðherra, inmílegustu þakkir fyrir bann velvilja og drengskap, er þér hafið sýnt Reglunni í bessu máli.

Reykjavík, 8. október 1949

I Húsráði Templarahallar Reykjavíkur

Virðingarfyllst

Freyður Þórðarson Ólafur Þjóðólfsson
Jón Þorláksson Íñdrík Índríðason
Kirkjumálmannur Har. S. Þorðarson
Böðvar Þ. Þ. Bjarnason.

Lúðvig Guðmundsson,
Grundarstíg 2A, Rvík.

Rvík. 22. jan. 1949

Bjarni Benediktsson dómsmálaráðherra,
Reykjavík.

Kæri Bjarni.

Nokkur orð um hagi frú Annie Leifs.-Þú þekkir hugðarefni þau, sem hún nú fórnar öllu fyrir. Ræði eg þau ekki nú.
þér mun, ef til vill, ekki eins kunnugt um hið materiella öngþveiti, sem frúin nú býr við. Vil eg greina nokkuð frá þessu, ef verða mætti að þú gætir lagt þar lið:

1. Við skilnað þeirra Jóns Leifs og hennar mun hún engar kröfur hafa gert til Jóns um framfærslueyri. Vissulega greiðir hann henni heldur ekkert.-Skilst mér og, að hún hafi, að mestu eða öllu leyti, slitið sambandi sínu við fjölskyldu Jóns.

2. Síðan hún kom heim hingað í hitteð fyrra, -eftir hið sviplega andlát dóttur sinnar, -hygg eg að hún hafi dregið fram lífið með því að selja eða veðsetja verðmæti, er hún átti. -Frá ríkisútvarkinu mun hún hafa fengið kr. 15000,- fyrir cello og bratsche (sem hún hefur sagt mér, að kostað hafi um 36000,00 kr.). Meira vill útvarpíð ekki greiða henni. Eitthvað kann hún að hafa selt af verðmætum skrautmunum (en kunnugt er mér um það, að hún á forláta skrautmuni: perlufesti o.fl. kvenskraut; hefur hún rætt við mig um sölu á sumum þessara gripa, en eg hef halddið aftur af henni, enda þykist eg vita, að hún aldrei mundi fá hér sannvirði þessara gripa). -En þessar 15 þús. frá útvarkinu munu vera meginhluti þess fjár, sem hún hefur haft til síns lífsviðurværис nú í nálegra 1/2 ár. Lifir hún með afbrigðum sparlega; bordar vart meira en smafugl! -Til utanferðar sinnar sl. haust naut hún styrks frá privatmanni, sem vildi greiða fyrir framkvæmd áhugamála hennar.

En mundir þú ekki vilja athuga möguleikana á aukinni greiðslu til hennar frá útvarkinu (Fordæmið er til, -bótt játa skuli, að sé sé ekki fagurt til eftirbreytni-: fiðlan dýra, sem tengdasonur útvapsstjóra hefur verið að "spila til" vestur í Ameríku.)?

3. Búslóð sína átti frúin í Stokkhólmi. Í utanferð sinni sl. haust lét hún pakka öllu í gríðarmikinn kassa (Lift). Búslóðin kom hingað 16. nóv. sl. Á henni hvíldi krafa frá sánskum banka: þökkun, umbúðir og flutningskostnaður til Göteborg: alls skr. 1483,76 (ísl. kr. 2686,00). Viðskiptaneftnd synjaði um gjaldeyrisleyfi. Síðan stendur kassinn í vöruskála Eimskipafél. Íslands við höfnina, köldum og rökum. Í kassanum eru margir verðmætir og viðkvæmir munir, sem nú liggja undir skemmdum, eigi sízt flygill frúarinna, sem mun hafa verið hið mesta þing. --- Svo skuldar hún Eimskipafél. Ísl. flutningsgjald frá Göteborg til Rvíkur. --- Vitanlega hefur hún alls ekkert til að greiða skuldir þessar með. Og svo hefur hún enga íbúð undir búslóðina (Fyrir tilmæli míni lofaði Kurt Zier henni að sofa í örlítilli herbergiskytru í íbúð sinni; þar hefur hún verið síðan hún kom heim í haust.)

--Svona er statusinn hjá frú Leifs. Í rauninni er hann enn verri en hér er sagt: Af fátækt sinni, -eða réttara sagt: af peningaleysi sínu hefur hún verið að miðla Snót dóttur sinni, sem nú er að ljúka námi við háskólann í Hamburg.

Pætti mér vænt um að mega ræða þetta mál nánar við þig. Þú segir þá til hvenær það gæti orðið.

Með beztu kveðju,

Eyrarbakka. 20. jan. 1949.

Hr. ráðherra, Bjarni Benediktsson.
Máður að nafni Sigurður Jónsson frá Reykjavík, dreifur mið hér á „Vinnadalini“ Lilla-Hrauni, eimur hinna svonefndu brennummanna, líður mig að skrifa yður, og segist vona og treysta þi, að þér sjáð um, að vinnadalini hans syðra í fyrirvaretur verði ekki dreginn frá langavistarsínum, ómuleikis, að hann fái efflirgefist af líma sínum á „Halini“ eins og rittlætt er samanborið að adra.

Mér þykir rétl, að mæla fastlega með þessum tilmálum mannsins, ekki sít vegna þess, að audejjanlega líður hann af taugaveitum á háu slígi, sem hann þyskti að leita sér lokninga við seu allra fyrst á heppilegri stað en hér, svo er heimili hans mjög kágotatt. Fáðir hans veitur. Systir hans á Vífilsstöðum. Bróðir hans vesalingur. Þér sjáð hr. ráðherra

áð jáfmel nöfumetasta fangarist er afar
þungbar undir ekum kringum stórum.
En eitt em, jáfmel þótt þér sjáist yfir
ekki annas fört en svara þessu nei-
kvæði, viljst þér samt gjöra svo vel
áð svara, svo áð vestríngum sjái,
áð ég hefi efst mitt lofverð, áð lata yfir
vita. Gjörð svo vel áð svara i símlayti
ef ekki óðruvísi og sem fyrst.

Virdingarfyllst.

Aurelius Nielsson.
(prestur.)

A t t j a r ð a r á s t o g ó m e n n i n g .

Við útkjálkabúarnir, sem lónum í ládeyðunni, fjarlægir soghvirflum þjóðlifsins, höfum undanfarið heyrta dumurnar af þeirri viðureign, sem háð er í höfuðstaðnum um Keflavíkurflugvöllinn. Til okkar hefur borist undiraldan af stafnlöðri og straumkasti frá járnþryddum langskipum pólitiskra sœvikinga, skjöldum skoruðum drekum íslensks meimtalífs og flatbotnuðum rekafleytum amerískrar eftiröpunar. Við, sem líka þykjumst eiga nokkurn rétt á að kallast menntamenn, höfum af eðlilegum ástæðum hélst reynt að fylgjast með ferðum drekanna, sem hafa sight hið úfna orustusvæði með gapanda gini og gínandi trjónu. Með allri virðingu fyrir þessum vörðum íslensks þjóðernis, tungu og menningar verð eg fyrir mitt leyti að segja það, að mér leita þykir sem þeir hefðu mætt xixix út á meira dýpi, því að þegar öllu er á botninn gvolft er þessi mikla sjóorusta háð í vatnsfötum.

Hér er barist um takmörkuð yfirrit Ameríkana af nokkrum ferkilómetrum hraungrýtis, en á sama tima og froðan af öllu því, sem yfirborðslegast og andlausast er í amerískri menningu, er fylla skilningarvit íslensku þjóðarinnar og smákæfa okkar eigin menningu, án þess að gerð sé nein samtaka tilraun til að purka bunt og blásanýjum anda í þessar stífluðu nasir. Það getur varla dulist landvættum sem eitt sinn sáu fornar súlur fljóta á land við Reykjavík, að upplit og viðmót fólksins tekur meir og meir á sig gerfi þeirrar menningar, sem er til orðin á Broadway og í Harlem. Því finns mér og, að gegnum öll hávaðaorðin um attjárðarást, fullveldi og afsal lands-

i sambandi við hraungrýtið
réttinda megi heyra djúpa og alvöruþrungna rödd Einars Benedikts-
sonar, hins mikla sjáanda:

2

Mér finnst þetta líf allt sem ~~um~~ uppgerðarasi
og erindisleysa með dugnaðarfasi.

o-o-o-o

Eg hef kynnst Bandaríkjamönnum dálitið, þeði i heimalandi þeirra
fyrir rúmum 20 árum og i mínu eigin landi í seinni tið. Eg dáist að
dugnaði þeirra og tækni, bjartsýni þeirra, trú á land sitt og þrifn-
að í öllum ytri háttum. Eg get brosað i meinleysi að gelgjuskeiðs-
hamförum þeirra, a.m.k. ef eg er i góðu skapi. En eg hef megnustu
skömm á þeirri andlausu yfirborðshyggju, sem er áberandi þáttur i
þjóðlifi þeirra, og græðgi þeirra i innihaldslausrar dægradvalir.
Eg hef vakað yfir velli og hlustað á morgunsöng fuglanna. Það er
ef til vill þess vegna, að Hot Swing, sem ~~mska~~ Islands skoðar sem
náðargjöf amerískrar ^{me} einningar, verkar á mig eins og verið sé að
draga gaddavír í gegnum menugöngin í mér. Eg hef alist upp ^{við} sögur
um örlagabrunna baráttu forfeðra minna og skynjað sem fulltiða
maður dákir nafnlausra manna og kvenna á myrkum oldum. Þess vegna
ærist eg ekki af aðáun, þótt svertingi frá Alabama og hvítur mann-
api frá ~~Chicago~~ Chicago fletji út nefin hvor á örnum i
hnefaleikaeinvígi. Eg hef sem barn lært pá lífsreglu Ara fróða, að
skylt sé að hafa það, sem sannara reynist. Það met eg meira en ~~ms-~~
andi blaðaöfgar, en i þeim hafa íslendingarnir slegið metið, læri-
sveinninn orðið meistaránnum meiri. Eg hef hlýtt á skáldskap Egils,
Hallgríms og Jónasar og því er mér það litið eyrnayndi að hlusta á

siendurtekið mjálm hinna sömu orða í leiksviðsvisu frá 7. Avenue. Og ennfremur hafði eg uppgötvað fegurð í sköpunarverkinu áður en eg sá mynd af hálnakinni Hollywood-drós.

Hve mörg íslensk börn máxá eiga nú á tímum sama tekifæri ~~xxx~~ og við, aldamótakynslóðin, höfðum til að drekka af lindum íslenskrar menn-
ingar, eins og vaxandi blóm teygar morgundögg? Er það ekki frekar
sædrif framandi og mengaðra strauma, sem falla ^{ur} á hinn þyrsta svörð?

o-o-o-o

Eg hef enga löngun til að standa uppi á kassa í Barnaskólalaportinu eða niðri á Lækjatorgi, berja mér á brjóst og segja: "Góðir hálsar, hér sjáið þið hinn sanna Íslending og ættjarðarvin." Á hinn böginn ~~xx~~
vil eg hvehær sem er og hvar sem er halda því ~~xx~~ feimnislaust fram, að sú næring, sem eg og kynslóð míni drakk við móðurbrjóst íslenskrar náttúru, tungu og sögu, sé miklu hollari andleg fæða en það coca-cola erlendar ómenningar, sem nú er helt ofan í íslensk ~~xx~~ börn, einkum í höfuðstaðnum, undir handarjaðri okkar ~~xx~~ ágætu og þjóðræknu menntamanna. Það er bersýnilegt, í hvaða átt smekkur barnanna er að þroskast. Íslenskir bókaútgefendur, sem eru furðu þefvisir á skjótfenginn gróða, láta sér ekki detta í hug að gefa út skemmtilegt tímarit handa börnum, með atburðum og myndum úr sögu landsins og af náttúru þess, án aftur á móti er farið að gefa hér út myndatímarit af amerískum dögurflugum í leikarastétt, enda þótt hrúgur af sliku tímaritaskrani á öðrum ~~xx~~ málum berist hingað með hverri skipsferð. Þetta sýnir meðal annars, hvernig það andlausasta í amerískri menn-
hefur verið
ingu ~~xx~~ að ná tökum á íslensku þjóðinni, meðan menntamenn höfuðstað-

arins sváfu á verðinum. Nú vakna þeir alit í einu við það, að Ísland er vegna legu sinnar orðinn viðkomustaður í Atlantshafsferðum, og fyllast skelfingu yfir því, hvað þeirra kvara föðurland hefur kjána-lega stöðu á hnettinum, eins og H.K.L. orðaði það einu sinni. Þeirri hnattstöðu verður ekki breytt með neinum mótmelafundum, né heldur verður þróun sögunnar skrúfuð aftur á bak og landinu lokað, jafnvel þótt gengið væri í skóla hjá dönsku Grónlandseinokuninni, en hún hefur mjög góðum ættjarðarvinum á sér að skipa, eins og kunnugt er.

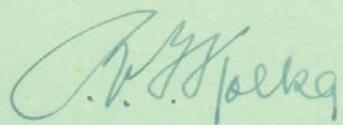
o-o-o-o

Eg get skilið og að hálfu ~~í~~^{ixxx} leyti virt sjónarmið þeirra manna, sem ganga gegnum lífið með andlitið úti á öxl, annaðhvort til hægri eða vinstri, og vilja því láta Íslendinga taka af veikum mætti þátt í þeim hráskinnaleik, sem Sovjetríkin og Bandaríkin heyja um áhrifa-svæði. Eg get líka skilið og virt að 3/4 pörtum viðhorf þeirra, sem ættjarðarástín hefur hlaupið með í gönur, því að hún hefur á öllum öldum steypt út í glópsku þeim mönnum, sem vantar jafnvægi milli vits og tilfimminga. En eg á bágtr með að skilja og enn þá verra með að virða þann yfirborðshátt í ~~Íslenskum~~ þjóðræknismálum, sem ýmsir skólagengnir menn í Reykjavík hafa sýnt og reynt er að láta líta út fyrir, að sé afstaða íslenskra menntamanna yfirleitt. Eg fyrir mitt leyti hafna alveg þeim heiðri að láta prófessorana við Háskólanum, hvað þá heldur busana í Mennaskólanum, svara nokkru fyrir mig í þeim málum. Ber eg bó hlýjan hug til beggja þessara stofnana. Eg hef enga löngun til að gefa neinni erlendri þjóð svo mikil sem steinvölu á Íslandi og eg kysi helst, að Íslendingar þyrftu ekki að vinna það til að láta Bandaríkin fá fríhöfn á Keflavíkurvellinum.

Hinsvegar hef eg aldrei fundið til meinnar minnimáttarkenndar af því að vera íslendingur og því er ekki hræddur um að okkur sé um megn að varð-veita þjóðerni okkar og meiningu, þrátt fyrir slika fríhöfn, ef þjóðin stendur samhuga um á verði um þetta fjöregg sitt. Það hefur hún ekki gert. Þúsundir barna læra nú að hugsa með meiri aðdáun um ýmsar dögurflugur í skemmtanalífi hins mikla meginlands í vestri heldur en um afburðamenn sinnar eigin þjóðar. Allir skólar, þar á meðal hinn aldargamli skóli Sveinbjarnar Egilssonar, útskrifa menn, sem ekki geta talað sitt eigið móðurmál skammlaust, hljóðviltan og flámaeltan lýð, eins og íbúa Bowery-hverfisins í New York. Braghlustir þessarar gömlu skáldabjóðar eru orðnar svo fullar af rímlausu ruglum og erlendum eyrnamerg, að prentarar geta varla sett ljóð eftir vélrituðu handriti án þess rugla stuðlum og höfuðstöfum. Við höfum apað eftir Ameríkumönum hætti og siði, --- jazz-væl, jiggerbug-skak, tuggugúms-jórtur, fengitíma-rómantik og gula blaðamennsku --- sem allir góðir menn í þeirra eigin landi fyrirverða sig fyrir.

Ver góður íslendingur finnur það í hjarta sínu, að þjóðleg menning á í vökk að verjast gegn öllu því, sem andlausast er í fari nágranna okkar vestanhafs. Hjá sumum snýst þessi tilfinning upp í minnimáttarkennd gagnvart stórbjóðimni, -- minnimáttarkennd, sem reynt er að fela bak við þjóðremblingslega neitun nauðsynlegra og óhjákvæmilegra samskipta. Þessir menn slá skjaldborg um mosapemburnar á Reykjanes-skaga, meðan gróðurlendur sjálfss þjóðlífsins eru að troðast í flag. Þess vegna stöndum við íslendingar sem sakborningar frammi fyrir dómstóli sögunnar og okkar eigin samvisku, með þjóðarsálina veðsetta

fyrir hjóm erlendrar yfirborðsmæringar. Það er léleg afsökkun ~~fx~~
fyrir slíkum aumingjahætti að hampa eins og helgum dómi apal-
grjóti og gamburmosa sunnan úr Keflavíkurhrauni.

A handwritten signature in blue ink, appearing to read "B. Benediktsson".

Tel. GRO 3443.

4 Hays Mews,

Berkeley Square,

London W. 1.

Bjarni Benediktsson,

24.1.49.

Foreign Minister,
Reykjavík.

Dear Herr Benediktsson, I would like to greet you at the beginning of 1949 & to wish that you & your country will have a year of real progress & prosperity. You may remember me as the Englishman who accompanied Prof. Haakon Gran of Oslo, when he visited you last summer. We appreciated very much the kind reception you gave us when we called to give you some idea of Moral Re-Armament in the world, the way it is demonstrating that there is a complete & adequate answer & superior ideology to Communism. It is being worked out in some of the strongholds of that ideology. I was expecting you to be at UNO in Paris in the autumn & had asked my friend Mr. Archie MacKenzie who is first secretary to Sir Alexander Cadogan the permanent British representative to introduce himself

to you, but I understand that owing to
pressure of work in Iceland you were
unable to be there. Mr. Mackenzie was
telling us at the M.R.A. conference in Switzerland
this summer that behind every problem U.N.O.
has to tackle there is an ideological battle
going on & that until western democracy
has a fighting ideology it will always be
outthought & out fought by the Eastern
ideology.

Prof Gran & I took the liberty of sending
you copies of the monthly magazine New
World News which is giving the way
that M.R.A. is able to take the initiative
from the Communists wherever it goes in
force. At the moment the main task
forces of M.R.A. are being deployed in the
coalfields of Britain & Germany. I am
myself for the time being one of an advance
force working in the anthracite coalfield
of Britain which is one of the most unhappy
areas in the country & is losing money
so fast that the government is shutting
many of the mines & losing the coal. The
result of course is an increase in
bitterness & an intensifying of the work
of the communists in the very fertile
ground so created. But we feel that

what has happened in the neighbouring coalfield of South Wales can equally happen here, although this may be the toughest situation we have tackled yet. Harry Pollitt the British Communist leader was asked whether reports that a new spirit of teamwork had come to this South Wales coalfield through a visit of the M.R.A. play the Forgotten Factor to the area. His reply was (as this was to the editor of the Daily Mail) "The position is very serious, they have taken my best leadership". He is now in the area trying to win back the lost ground with the phrase "You have been swept off your feet". So that one of our tasks in Britain now is to consolidate these positions won in the coalfields, & many of the miners who have begun to apply this spirit to their work are now taking what they have found to the Ruhr coalfield & the coalfields of France. For on whether the coal industry of Europe can recover depends the recovery of democracy in Western Europe.

We hope that if you should visit this country you will be able to give

us the opportunity to shew you first hand some of the evidence of this spirit working in the country.

I am sir,

Yours truly,

Wellington Eddy.

THE FOREIGN SERVICE
OF THE
UNITED STATES OF AMERICA

ADDRESS OFFICIAL COMMUNICATIONS TO:

March 10, 1949

Dear Bjarni:

My wife and I were most appreciative of your thoughtfulness in sending me the new book on Icelandic scenes. Not only did we both enjoy the book thoroughly but the Shepherds, to whom we loaned it, also did.

It was extremely nice to see the Byrns and hear the latest news from Iceland although, as I wrote you at Christmas time, they were unable to answer all of our questions. I saw Vlihjalmur Thor a short time ago when he was here for the 1949 Landing Agreement. He indicated that things were not going too well as the negotiations were even more difficult than those in March 1948. However, as I have heard nothing further from him, I assume that a satisfactory agreement was finally reached.

I read in the paper this morning that you might be passing through London en route to the United States within the next month, and if the report is true, I do hope that we shall have the chance to see one another again as I am sure there are a number of things we would like to talk over together.

With every good wish to you both in which my wife joins me, as always

Sincerely yours,

Bill

William C. Trimble

The Honorable Bjarni Benediktsson,
Minister for Foreign Affairs,
Reykjavik, Iceland.

Kungsträdgatan 69, Stockholm. 9.4.1949.

Hon Utrikesminister,

Hur "Handbok i konstnärliga du-
näyleisir för 1949" utkommit? Det
föll utom pi. om frikunskaper och
tidsskrift, om den svenska myj.

Med stor intresse har jag i
i lundes och förra års tidskrift
tytt att av vad som skrivits om

Íslands umstötning tilsl. Þáttarþróður um
oss Íslens bandi; umstötning ðíana i
U.S.A. Þátt Íslant físki með, nífri
mej myndast fríttidlig.

Þess umstöt tilstötning

Íslens
Ragnar Lundsay.

FRANCIS KEALLY · ARCHITECT
HOWARD S. PATTERSON · ASSOCIATE

FRANCIS KEALLY, F.A.I.A.
HOWARD S. PATTERSON, A.I.A.

KENNETH S. CARR
WARDEN H. FENTON, A.I.A.
JOHN ENGLAND, JR.
GEORGE W. THOMPSON
HERBERT T. JOHNSON, A.I.A.

139 EAST 53RD STREET
NEW YORK 22, NEW YORK

March 14, 1949

Mr. Bjarni Benediktsson
Minister of Foreign Affairs
Legation of Iceland
909 16th Street N. W.
Washington 6, D. C.

My dear Mr. Minister:

Welcome to our shores.

If and when you pass through New York
again and have a few minutes to spare, it would
be a pleasure to renew our acquaintance.

With every good wish, I remain

Yours respectfully,
Francis Keally
Francis Keally

FK/js

raliga (pi svenska:) ligar
vi brak pi° ðslund veg
ki ði laukar annan pi°
ekk viða ór ar gat-
frihet rom virkes os.
Vi hoppas pi° snart
áttundur.

Tillgruast
Lund, Linni Glæs

Washington d. 10/7-49

Frau von Stokke
Washington sende mi
en hälsning med en
tydligt tack för so-
mat.

Det var behövliga men

Landssíminn

SÍMSKEYTI

Eyðublað nr. 1 d.

= UTANRIKISMALARADHEKK
BJARNI BENEDIKTSSON

Móttakisid:

11/ES 19 APR 49

Athugasemdir símsþjóna

Símanúmer ritsímans:

6411: Vardstjóriinn,
fyrirspurnum um símsk.svarað

Símanúmer ritsímans:

1020: Afgreiðslan,
tekið á móti símskeytum.

LANDSSÍMI ÍSLANDS

R ISAFJÖRDUR 12/583 17/16 19 1100 =

Mótt. af

= EKKERT RAUNHAFT SVAR KOMID ENN HUSBYGGINGANNA SVAR
OSKAST HID FYRSTA = SIGURDUR HALLDORSSON

947-1483000h.

Skammtastafanir:

D = hraðskeyti.

RPx = svar borgað
(í stað x kemur orðafjöldinn).

RPDx = hraðsvær borgað.

Post = póstgjald.

TC = samanborð (till tryggingar).

RO = afhendist opíð.

MP = afhendist viðtakanda sjálfum.

FS = eftirsendist.

PC = viðtökusirkirteini óskast.

XP = útsending borguð.

Fyrir hraðskeyti er tvöfalt gjald.

Símskeyti

Nr. , orð; þann 20/4 1949 kl.

Gjöld:

Eyðublað nr. 2

Sent til

af

kl.

Athugasemdir símaþjóna

Bæjarstjóri

Isafirði.

Hefi í dag fengið svohljóðandi yfirlýsingur quote

Félagsmálaráðuneytið tekur fram að það lítur svo á, að íbúðum þeim á Isafirði, sem byggðar eru samkvæmt III. kafla laganna um opinbera aðstoð (44/1946) beri að úthluta til þess fólks, sem talið er í skýrslu bæjarstjórnar frá 1946 búa í heilsuspíllandi íbúðum.

Sé fólk það flutt úr þeim íbúðum og annað komið inn í þær í staðinn

pá skuli það fólk, sem nú býr í íbúðunum koma til greina, og síðan þeir aðrir, sem nú búa í heilsuspíllandi húsnæði, allt að dómi heilbrigðisnefndar Isafjarðarkaupstaðar (sbr. 34. gr. 1.44/1946

Hjálpið hinum sjúku!

Sendið vinum yðar samúðarskeyti
Minningargjafasjóðs Landsspítala Íslands!

Nafn og heimili sendanda og síma-
nr. skal ætlað skrifa hér greinilega.

ALDINGI

74810000h.

Gutenberg.

Skammstafanir:

D = hraðkeyti.

RPx = svar borgað

(í stað x kemur orðaðfjöldinn).

RPDx = hraðsvær borgað.

Post = póstgjald, borgað.

TC = samanborið (tíl tryggingar).

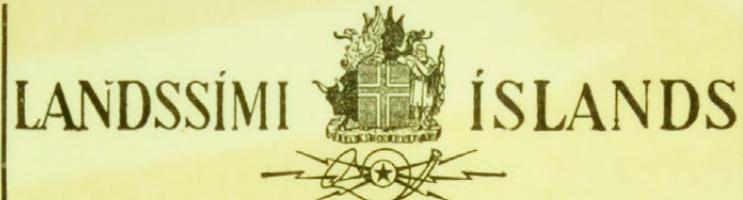
RO = afhendist opíð.

MP = afhendist viðtakanda sjálfum.

FS = eftirsendist.

PC = viðtökuskríteini óskast.

XP = útsending borguð.

Gjöld:

Eyðublað nr. 2

Sent til

af

kl.

Athugasemdir símaþjóna

Símskeyti

Fyrir hraðkeyti er tvöfalt gjald.

Nr. , orð; þann 19 kl.

frhe.

Ráðuneytið óskar eftir að bæjarstjórn Ísafjarðar gefi yfirlýsingum um að þetta verði gert og hefur bundið afhendingu ávisunarinnar því skilyrði. unquote ráðlegg eindregið verða við þessu

Bjarni Benediktsson.

Hjálpið hinum sjúku!

Sendið vinum yðar samúðarskeyti
Minningsgjafasjóðs Landspítala Íslands!

Nafn og heimili sendanda og síma-
nr. skal ætið skrifa hér greinilega.

ALPINGI

74810000h.

Gutenberg.

FÉLAGSMÁLARÁÐUNEYTÍÐ

Reykjavík, 20. apríl 1949.

Db. nr.
(óskast tilgreint í svari)

Hájörðun
Ísafirð -

Áli: Íðóð fengið svo lífistundi
Yfleiningar á meðal

Félagsmálaráðuneytið tekur fram að það lítur svo á, að íbúðum þeim á Ísafirði, sem byggðar eru samkvæmt III. kafla laganna um opinbera aðstoð (44/1946) beri að úthluta til þess fólks, sem talið er í skýrslu bæjarstjórnar frá 1946 búa í heilsuspíllandi íbúðum. Sé fólk það flutt úr þeim íbúðum og annað komið inn í þær í staðinn þá skuli það fólk, sem nú býr í íbúðunum koma til greina og síðan þeir aðrir, sem nú búa í heilsuspíllandi húsnæði, allt að dómi heilbrigðisnefndar Ísafjarðarkaupstaðar (sbr. 34. gr. 1. 44/1946).

Ráðuneytið óskar eftir að bæjarstjórn Ísafjarðar gefi yfirlýsingum um að þetta verði gert og hefir bundið afhendingu ávísunarinnar því skilyrði.

ein dreiging verða við þessu

Bjarni Benediktsson

GÍSLI HALLDÓRSSON LTD.

ENGINEERING & TRADING COMPANY

REYKJAVÍK
ICELAND

YOUR REF

OUR REF

12. febrúar 1949.

Hr. domsmálaráðherra Bjarni Benediktsson,

Reykjavík.

Kæri Bjarni.

Ég hefi ekki viljað ónáða þig óþarflega útaf kæliskápmálínun en treysti því að þú haldi því til streytu fyrir mína hönd eins vel og verða má. Með þessu bréfi vil ég gjarna koma til þín þeim upplýsingum, að ég hefi fundið í amerískum fagbókum um heimiliskæliskápa-og viðar, að þeir eru þar beinlinnis nefndir "refrigerating equipment". Sendi ég þér tvær bækur um þetta efni þessu til sönnunar.

En það stendur fast í Emil Jónssyni og Þórhalli Asgeirs-syni að "refrigerating equipment" sé ekki eðlilegt heiti yfir kæliskápa og halda þeir að unt sé að dæma hið brezka fírma til að taka skápana aftur á þeim forsendum að þeir hafi ekki verið færðir rétt upp á reikningunum með því að nota orðið "refrigerating equipment".

Ég hefi hinsvegar mótmælt þessu og er þeirrar skoðunar að hér sé um misskilning að ræða hjá Emil og Þórhalli. Í dag barst mér bréf frá L. Sterne & Co. um þetta mál sem svar við bréfi er ég reit þeim í janúar um það hvort hugsanlegt væri að þeir væru skyldir til að taka kæliskápana til baka ef þess yrði krafist. Séndi ég þér hérmæð afrit af bréfi þessu og get ég sent þér original bréfið ef þú óskar.

Ég hefi nýverið átt tal við tollstjóra um það, hvort ekki myndi skylt að afhenda af kæliskápunum ef ég kæmi með innflutningsleyfi fyrir ákveðinni tölu, þannig að ég gæti smáaaman leyst þá út með innflutningsleyfum sem veitt yrðu ýmsum einstaklingum. Skildist mér að hann liti svo á að þessi leið væri fær, enda virðist það mjög heimskulegt að endursenda þessa skápa til þess eins að láta flytja þá frá og til baka og valda þannig íslenzkum þegnum óþörfum kostnaði, sem engum kemur að gaumi.

Aður hefi ég tjáð mig reiðubúinn að afhenda skápana Húsmæðrafélagi Reykjavíkur til úthlutunar ef þess væri óskað.

A skápa þessa munu nú leggjast vegna hins nýja leyfis-gjalds um kr.2,200.00 á hvern, eða samtals um kr.182,600.00, sem

GÍSLI HALLDÓRSSON LTD
REYKJAVÍK - ICELAND

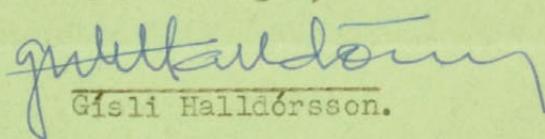
-2-

ganga myndi beint í ríkissjóð, auk venjulegra tolltekna af þeim.

Ef um endursendingu yrði að ræða myndu þessar tekjur auðvitað tapast. Hvað snertir svartamarkaðsbrask þá getur það tæplega orðið ábatavænlegt eftir að ríkið hefur lagt kr. 2,200.00 ofan á hvern skáp, þannig að hver skápur kostar nú orðið ca.kr. 5,600.00.

Í von um að þessar upplýsingar séu til bóta,

pinn einlægur,

Gísli Halldórsson.

COPY

L. STERNE & Co.

Glasgow,
Scotland. 31st January 1949.

Messrs. Gisli Halldorsson, Limited,
Engineering & Trading Company,
Reykjavik,
Iceland.

Dear Sirs,

We have to acknowledge receipt of your letter of 21st instant and have noted your various comments.

We are sorry to learn of the trouble you have experienced in connection with the importation of the 7 cu.ft. Domestic Refrigerators which you purchased from us but we are sure you will appreciate that these matters are not really of our concern. We on our part were asked to supply specific material and were given an import licence number to work to and fully kept our side of the bargain. The misunderstandings which have occurred with your customs authorities cannot in any way be caused by the description of the material sent on our invoices. We think it is only a matter of choice whether a 7 cu.ft. model is called a Refrigerator or Refrigerating Equipment. Both description could correctly be applied to a 7 cu.ft. Domestic Refrigerator.

We trust you will be successful in your negotiations with the Icelandic Authorities but we should like to make it clear in this letter that we cannot under any circumstances accept back the Refrigerators which we have supplied as we are not in the slightest degree to blame for the situation which has developed and therefore are unable to agree to any suggestion of the return of these 83 Refrigerators.

Yours faithfully,

for L. Sterne & Co. Ltd.,

(N.A. Baker) (sign).
Commercial Manager.

gera hinum erlendu þjóðum fulla grein fyrir málínú, áður
en til framkvæmda kæmi.

.....

Fundur utanríkismálanefndar 31. maí 1949.

Faxaflóamálið.

Brynjólfur Bjarnason gerði athugasemdir um, hvort
nauðsynlegt væri að láta friðunina ná til alls flóans,
því hún er fyrirhuguð milli Garðskaga og Malarriðs.

.....